EL·POBLE·CATALÀ

Any III
Núm... 207

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES.. 4 pessetes trimestre
PAISOS DE UNIÓ POSTAL..... 9 pessetes trimestre

Barcelona, divendres, 7 de setembre de 1906
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
BARCELONA..... 1'50 pessetes cada mes
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestre

5 Cts.

MOSAICHS·E·F·ESCOFET & C
Ronda Sant Pere·8

ROBUSTINA
DURAN Y ESPAÑA
EFICACIA IMMEDIATA
en Anemia, Neurastenia, Depressions nervioses, Clorosi, Debilitat, Atonía gástrica, Escrofulisme.—Dipósits: Farmacies de Genové, Rambla Centre, davant del Liceu, y de Durán y España, Valencia, núm. 278; dreta Ensanxe, al peu del Passeig de Gracia.

MALALTIES DE L'ESTOMAC
Medicament modern, segur y inofensiu
QUIMOSINA SOLER
Alivi ràpid en els dolors d'estómac, dispepsia, flatos, boca agre, males digestions, gastralgies, aigua de boca, vómits cólics y inapetencia
EL RECOMANEN TOTS ELS METGES
—— DEMANIS EN LES PRINCIPALS FARMACIES ——

Dr. E. Perearnau Vies urinaries, (ronyó, bufeta, próstata, etx.), ex-ajudant del Hospital Necker de París — Bruc, número 6, pral. (entre Ronda y Trafalgar).—De 11 a 12 y de 3 a 5.

MARCA PRAT
Bons vins ·· Oli pur
Rambla de les Flors, núm. 16; Telefon 675
Vins y olis del Penadès, de cullita propria
Vins y olis de les principals regions espanyoles y extrangeres
Xampanys y licors del pais y extranger
Diposit general y venda dels vins del Marqués de Mudela

FUNERARIA FERRÁN 8—PALLA—8 TELEFON NÚM. 949

PERE RIERA
INSTALACIONS SANITARIAS
DESPATX: Rambla de Catalunya 29 y Diputació 252
TELÉFONO, 1699.

ALS ISTIUEJADORS
Aparells pera tocar el piano
Amphiola, 950 pessetes.
Pianista Spato, 1,000 pessetes.
Pianola Acolian, 1,250 pessetes.
Phanolletta, 1,500 pessetes.
Phonola, 1,750 pessetes.
Phonola, modelo de luxe, 2,000 pessetes
Primera fábrica a Espanya de músiques pera aparells musicals
3--PLASSA REIAL--3 —— Lloguer de rotllos de música

RESTAURANT JOSEP VILA TELEFON núm 160
— Economia sens rival. — Carrer de Ferran VII (passatge del Crédit, números 5 y 7) — Abonaments de 60 coberts a 45, 60 y 90 ptes.—Cuberts a 2, 3, 4 y 5 ptes.—Servey esmerat a la carta. Salò pera banquets, casaments y bateigs.

Fábrica de Pianos
CHARRIER & Cie
AURORA, N.º 11.—BARCELONA.
Pianos AMERICAN STYS a cordas verticals y creuades. — 5 models dreta y 2 de cua. Exportació a tots els paisos.
DIRECCIÓ TELEGRÁFICA: Charpratics.

JOSEPH ROCA·
CUYRUS
D'ART: BARCELONA
RAMBLA de CATALUÑA·79
F. MAS SARDÁ Y FILLS
Rambla del Centre. 20.-Barcelona
Negociem els cupons del Deute al 4 % Interior, venciment 1.er Octubre próxim

Dr. Espinosa de los Monteros Metge del Hospital del Sagrat Cor. Clínica especial de malalties de les VIES URINARIES y de la MATRIU. Consulta pública, Major, 116, Gracia.—Consulta particular Cort, 625 Barcelona.

De la dictadura espiritual
DE CATALUNYA

II

L'iniciativa de l'abolició de la pena de mort

L'estat colectiu d'un poble que neix, es un estat semblant a lo que individualment diem *inspiració*. Jo crec que hi ha una llei presidint els sentiments: tot sentiment *bo*, es a dir *fort*, ne desvetlia, per correspondencia, d'altres. En una colectivitat, mateix que en un individu.—A mi lo que m'atrau de Catalunya es la seva actitut d'espectativa. Aquí tots esperem alguna cosa. Potser no se sab encara ben bé el què. Però es indubtable que sou els únics espanyols qui *esperen*. Tot us sortirà bé. Ja podeu errar: la llei històrica dins de la qual sembla que esteu vivint (aquesta Llei dins de la qual *sou* y us *moveu* y *viviu*) no permet, ara,—aquí, avui, —les inercies.—*Allà*, no. Tot es acabat. Ells ho veuen, ho saben. A Nubiana, no hi ha més que una actitut: la resignació. Una paraula: *ahir*... Un desitg: la mort. Aquesta resignació covarda els farà tristos. A Nubiana tot es vil.—*Aquí*, avui, som a Utopia. D'aquí'ls moviments nobles, els impulsos, la feresa, els *projectes*. Un poble que té projectes es sempre jove. Es com un geni als divuit anys. Esteu pujant! Pugeu alts y forts. Talment me donen l'idea d'aquells florentins de la gran època. Les passions us nimben la testa... Això es Platonòpolis. Això es un romriure d'Hellade y un pensar alegre, viu, inquiet, neguitós.—Després teniu el verb. Heu tingut el poeta y tindreu el polític. Ah! quina Iberia'ns fareu, quan aquesta Ira us corsequi!—Encara sento ab esgarrifanses aquell terrible, aquell insuperable, aquell definitiu *Adéu, Espanya!* d'una Oda vostra, de la vostra Oda de 1898. Ah! quina gran paraula aquesta. *Adéu, Espanya!* Això es Shakespeare. Això es Shakespeare que vibra l'accent d'indignació y malinconia: *Adéu, adéu, Reina dels tristos destins*...—Y això es un cas. Aquest Maragall vostre es un *Deus providebit*. Platonòpolis no estarà mai massa fiera del seu escriptor.—Y això es un cas, torno a dir. Pera que aquesta veu se deixi sentir, que'n deveu de valer vosaltres! Pera que s'escriguin aquells versos, que n'heu de sentir de coses vosaltres!...

«Abolició de la pena de mort». Això aviat està dit. Una carta d'uns joves a un diputat, un diputat—noble, senzill, eloqüent Junoy!—que projecta un miting, un Comitè, etc. Projectes. Dos projectes, però, que no podien sortir més que d'aquesta Conciencia colectiva.—*Allà*, a Nubiana, sí, n'hi han de savis estudiosos de Dret Penal. En Dorado es una capacitat. Però aquest *sentit* de la Justicia, aquest *voler fer les coses*, jo no'l trobo més que a la meva estimada Platonòpolis.

He fet una vida fins ara més aviat de solitari, dolentme de les injusticies socials, y remeiant per la meva part el mal que jo mateix, ab el meu silenci, faig. Però ara que'ls meus contemporanis volen quelcom més, aquest estudiant optimista de la Llògica y de l'Historia, obre'l seu cort a l'esperansa:—Junoy, Rahola, Vidal, Borralleras, Smith, Baucis, Homar, —aquí soc.—Conteume! Soc un adherit!

Els medis? Sobre'ls medis donaré algunes opinions.

E. DIEGO RUIZ

CARTA OBERTA

Als senyors Presidents de les Societats Escolars Catalanistes

Es indubtable, companys, que la nostra classe ha de fer encara molt camí, si vol tenir alguna representació en el moviment cultural de la nostra terra. Veritat es que cada una de vostres entitats fa tot lo possible pera conseguir el milloramentintelectual de la nostra classe, però també es veritat que tots aquests esforsos esdevenen gaire bé inútils per moltes causes; entre ellos són les principals l'escassetat de medis pecuniaris y'l no tenir llocs suficients pera les nostres necessitats colectives.

Es pera tractar del remei que podem cercar, perquè vos faig aquesta crida, a fi de que tots junts, fent y dient cadascú el seu pensament, el trobem aquest remei indispensable.

Y ara deixeu que jo us exposi'l meu de pensament pera'l fi susdit.

Jo vos proposo l'agrupament, l'unificació de totes vostres societats, y que aquesta nova y única associació tingui un nom nou, amp i y representativu, y estigui dividida en tantes seccions com facultats y escoles agregades figurin en l'organisació oficial de la nostra ensenyansa, y que s'estableixi'l nou centre ab tipus federatius y baix la quota mínima d'una pesseta pera tots els socis numerarls.

Cal que vos digui les nombroses ventatges que ab tal organisació obtindriem? Deixeu que solzament vos n'exposi algunes.

Conseguiriem completa llibertat d'acció, puix podrien tindre domicili adequat y propri, mentres que ara tots fem vida de rellogats.

Conseguiriem sustreurens an aquestes petites y ridícoles rivalitats que no fan més que fernos gastar estèrilment les energies que tant ens calen pera coses més altes.

Además — y això es lo verdaderament important y necessari—acoblariem tots els elements valiosos que estan avui diseminats.

S'obtindria un total de *mil socis* o més quals, quotes farien un total de mil pessetes mensuals.

Se podria comptar també ab importants quotes que indubtablement satisfarien, en concepte de socis protectors, les personalitats aimants de la nostra cultura, y ab el benefici que's podria treure de les consumacions que's fessin, que serien respectables, si el lloc que s'escullís pera estatge de la societat fos en un punt cèntric, puix tots els socis preferirien anar allí ab sos amics y companys, que no a altres llocs.

Y no hi veieu res més, companys? No hi veieu per sobre d'això, sobrepujar altres projectes? La creació de caixes d'estalvis, de restaurants econòmics y cases d'hostes pels companys sense família y de fóra de Barcelona, en el mateix edifici de la gran associació y tants d'altres projectes com podrien esser realitat, no vos fan sentir l'impuls d'una activitat joveníyola y feconda? La biblioteca podria estar ben proveída de llibres d'estudi y oberta a les hores necesaries pera que tots hi poguessin trobar el complement de son treball particular; els gabinets de pràctiques ben montats y ab bon material, com tot lo demés.

Però, aquesta hermosa *solidaritat*, troba un obstacle en la vanitat y petit amor de lo vostre, en el nom y en l'historia de los vostres societats.

Més es de creure que'l desitg a un acoblament generós s'imposarà. Jo vos convido, com a primera diligencia, a una reunió, ont la paraula de tots aquells qui sàpiguen y vulguin se converteixi en crítica del meu modest pensament. Després, si vos sembla bé aquest, anirem per la seva realisació.

EDUARD SEGARRA Y CENDRA
(De l'Agrupació Escolar Robert).

Tot passant

JOSEP GIACCOSA

Fa dos dies el telegraf ens anunciava la mort del refinat dramaturg, una de les més prestigioses figures d'aquest modern teatre italià, que compta ab noms tant ilustres com els den Rovetta, den D'Anunzio, dels Bracco y den Butti y a qual esplendorosa florida tant havia contribuit el talent, intens y suau alhora, den Giaccosa.

Aquest fou un fill directe de l'Alexandre Dumas, d'aquell Alexandre Dumas tant maleit y descantat, que es en definitiva l'precursor y el pare espiritual de tota la literatura dramàtica moderna, mal que pesi als seus debolidors. En Giaccosa té quelcom de l'esprit paradoxal del brillant dramaturg francès, sense que això'l dugui mai fins a tirar aquells grans focs d'artifici de paraules que són la feblesa den Dumas, ab tot y esser lo que en la seva època li valgué la majoria dels seus èxits. El dramaturg italià es molt més sobri, essent aquesta sobrietat, sobre tot en els moments culminants de les seves obres, una de les seves qualitats característiques. Y es més sòlid també, més realista, d'una observació més justa, d'una psicologia més positiva.

En Giaccosa sentí també l'influencia ibseniana. Qui no l'ha sentida en aquests últims temps? Més no n'agafà les nebulositats de procediment, aquella forma ultra simbolista de les últimes produccions del pensador-artista noruec, que es tant oposada al nostre temperament meridional. Els dramas den Giaccosa són clars, trasparents. Lo que'l dramaturg italià prengué d'Ibsen,— potser també influenciat per Nietzche, que tant ha influit en la moderna literatura italiana,—es l'orientació, la tendencia cap a un ennobliment de la vida per la voluntat y la sinceritat. Així ho veiem en Come le foglie, *l'obra tant celebrada pel públic barcelonís; així's veu també en* Il piu forte, *l'última obra estrenada per ell, si no recordo malament, y que encara no hem tingut ocasió de conèixer a Barcelona.*

Però lo més característic den Giaccosa es una mena de refinament, una certa suavitat, una com veladura de poesia que endolceix les seves obres. Sota'l realista, sota l'observador clarivident de les taras, de les febleses humanes, perdura en ell quelcom de romanticisme sentimental, indulgent, que les atenúa sense dissimularles. El poeta que hi havia en ell, no l'inspirava la Nemesis venjadora, sinó la pietat, la santa pietat que mira de redimir la culpa, sense creure necessari aniquilar al culpable.

J. POUS Y PAGÉS

CONSELL DE GUERRA

Ahir va celebrarse'l Consell de guerra pera veure y fallar la causa seguida pel Tribunal militar y on son nom el jutje instructor don Esteve Mur y Martínez, comandant d'infantoria, contra l'orador autonomista don Lluis Manau y Avellanet, ab motiu de la ressenya feta per *El Liberal*, *en Barcelona*, del miting que va donarse a la veina ciutat de Badalona, en protesta de la disposició del Govern trasiladant a la capital de l'Empordà els presiris d'Africa.

Comensa l'acte

L'acte, com ja teniem dit, va celebrarse a la caserna d'Alfons XIII (Hostafrancs), hostatge del regiment de dragons de Numancia, y a la sala de banderes d'aquest, constituint el Tribunal els senyors don Jaume Forner, tinent coronel de dit regiment, president; don Julí López Marzo, capità del regiment d'Alcàntara; els d'igual classe de la Zona de Reclutament, núm. 27, don Eduard Laguinilla y don Leopold de la Torre; el de dragons de Numancia, don Perfecto Martínez Palacio y don Vicens Garcia, del regiment de Vergara, vocals; actuant, además, d'assessor, el tinent auditor de segona classe don Francesc Gallay Larañana; de fiscal, el primer tinent d'infanteria don Francesc Diaz Contestí, y de defensor, el capità d'artilleria don Pere Zanón y Bonastre.

La sumaria y la prova

Obert l'acte pel president pocs minuts després de l'hora senyalada o siga les vuit del matí, el jutge instructor senyor Mur va llegir la sumaria instruida, de la qual resulten els següents extrems:

Que enterat el Tribunal militar per la ressenya donada per un diaria de Barcelona, —*El Liberal*,—de que en el miting celebrat a Badalona el matí del dia 15 de juliol darrer, s'havien pronunciat paraules que podien considerarse ofensives pera l'exercit, va pendre part en l'assumpte pera esbrinar la veritat del fet, intruint les oportunes diligencies y rebent declaració a tots els interessats, entre ells als següents: al senyor Cuadrado, delegat de l'autoritat que assistí ab aquest concepte a l'acte, el qui va declarar davant del jutge esser certes les paraules objecte del sumari, afegint que si no les havia participat a l'arcalde de Badalona en el *parte*, va esser perquè en aquells moments no les hi va donar importancia.

Després de la declaració del delegat, que encapsala la sumaria, se rebé la de don Joan Manuel Palacios, redactor d'*El Liberal* qui fou el que per encàrrec de son diari, va fer pera aquest l'informació del miting, ratificantse dit senyor en tot lo que havia escrit y publicat, observant, emperò, que «*como el procesado no habló del ejército en su discurso, no puede asegurar que se refiriera á esta institución*».

A continuació se llegeix pel senyor Mur la declaració del processat, en la qual aquest va negar absolutament que hagués pronunciat la frase «libreas manchadas por el lodo de la derrota», puix únicament va dir, y encara referintse als cacics de Badalona, que hi havia gent que duien levita y mereixerien dur grillets en un presiri, y que mal podien referirse aquestes paraules ni cap de les pronunciades per ell en dit acte, a l'exèrcit, quan el mateix senyor Palacios fou el primer en declarar que no va parlar per res d'aquesta institució.

A continuació se llegeixen altres declaracions dels periodistes y dels demés oradors, que varen dir que no havien sentit aitals paraules, una del senyor Darío Pérez, director d'*El Liberal*, en defensa del seu subordinat senyor Palacios, y finalment una carta firmada per un senyor Enric Fuerte, afirmant esser verítat l'informació donada pel susdit reporter, en quina afirmació se va mantenir en la declaració que va fer davant del jutge instructor.

Acabada la lectura dels precedents documents, un dels senyors que formaven el Tribunal va demanar que's llegissin també'ls següents, com així ho va fer el senyor Mur:

La quartilla original de la ressenya feta pel senyor Palacios, en la que s'hi troben les paraules: «pasean la librea manchada por el lodo de la derrota»; la carta posterior publicada en *El Liberal* per en Palacios y dirigida a don Darío Pérez, ratificantse en tot lo dit en la ressenya; y l'oficl de la tinencia de l'Arcaldia acreditant la qualitat de soldat del senyor Manau, ab passe a la reserva.

Acabada la lectura de la prova documental, el president va concedir la paraula al senyor Diaz Contestí qui va comensar a llegir la seva acusació.

Informe del fiscal

Després d'un petit exordi, y entrant en l'anàlisi del fet, diu que del sumari resulta que en el miting ce ebrat a Badalona el dia 15 de juliol, se varen pronunciar paraules ofensives a l'exèrcit, essentne son autor el soldat Lluis Manau y Avellanet.

Sobre'l sentit figurat de la frase objecte del sumari, diu que no pot admetres altre interpretació que l'interpretació per ell donada, això es, dirigides a l'exèrcit, puix que desde la perdua de les colonies se ve combatent per tots els medis an aquell, per part de certs elements, entre'ls que figura l'acusat.

Respecte a la virtualitat de les declaracions dels testimonis, diu que no pot admetres més que les donades pels de càrrec, puix les dels de descàrrec, no poden considerarse sinceres perquè no tenen altre fi que l'afavorir o per lo menys no perjudicar a un company de causa política. En cambi—diu—el senyor Palacios se ratificà energicament, conscientment, mantenintse en absolut en la seva informació, per lo que llògicament s'han de considerar les seves manifestacions sinceres. Per altra part, afegeix, es indubtable, que en la mentalitat del senyor Manau existia el ferm propòsit d'injuriar o per lo menys atacar a l'exèrcit, com se desprèn de totes les circumstancies del fet y dels antecedents polítics que hi concorregueren.

Com a resum de son informe, manifesta que veu en el fet l'existencia d'un delicte de ofensa de paraula a les institucions armades, del qual n'es autor el soldat don Lluis Manau y Avellanet, pel que demana, en consequencia, al Tribunal, li imposi la pena de tres anys y un dia de presó militar correccional.

Llegit pel fiscal son informe, don Pere Zanon y Bonastre va ferho de

L'informe de la defensa

En son breu exordi, diu que es precís no jutjar per les apariencies y ab prejudicis, per lo que demana al Tribunal serenitat d'esperit.

Entrant en l'estudi del fet, diu que en el miting y celebrat a Badalona y en el que hi va pendre part l'acusat, no va pasarhi res de nou, com ho prova'l *parte* del delegat.

Respecte a les frases que varen sortir en *El Liberal* com pronunciades pel senyor Manau, res prova que aquest les digués. Un sol testimoni hi ha—afegeix—y aquest es el d'un periodista, y en cambi tots els demés concorrents, inclòs els companys del denunciador, ho neguen.

Y aquest periodista no es català, y per lo tant, es molt difícil que entengués el veritable sentit de la frase, com ho demostra que aquesta no té traducció directa ni es d'us en idioma català.

Encara que en realitat el senyor Manau hagués pronunciat aitals paraules, podia dirigirse a l'exèrcit? No, perquè tothom està conforme ab que en dit mitiag no's va parlar per res de l'exèrcit y'l delegat de l'autoritat no ho hagués permès y hauria sospès l'acte, lo que no va fer.

Respecte a les vacilacions d'aquest últim, diu que mal poden considerarse com a càrrec contra l'acusat quant no són fermes desde el primer moment, puix si es veritat que en la seva declaració el delegat senyor Cuadrado va afirmar haver sentit la frase denunciada, ho va fer sols per l'avalot armat per la polèmica periodística a que'l fet va donar lloc, y espantat per les conseqüencies que li haurien tocat.

Dels dos únics testimonis de càrrec, diu, sols ne queda, després de lo manifestat, un, les manifestacions del senyor Palacios, y encara aquestes diu que són sostingudes per un fals sentiment de dignitat periodística, per no tornarse enrera de lo dit, per no confessar la *planxa*. Ab tot, afegeix, es principi de dret que no's pot castigar a ningú pel testimoni d'un sol.

Resumint, diu que no hi ha cap prova de que'l senyor Manau hagués pronunciat les paraules denunciades, que encara que les hagués dites no són paraules perquè pel seu sentit figurat, no constituexen cap atac ni ofensa a cap entitat y molt menys a l'exèrcit. Llegeix un paragraf de la circular den Moret sobre l'aplicació de la llei de jurisdiccions, en el que diu que s'han de castigar més els fets d'obra que les manifestacions intencionals y en que's recomana que no's confongui ab el delicte les violencies de llenguatge, propries de totes les lluites apassionades, com són les de la política, y acaba son brillant informe demanant pera'l seu defensat la lliure absolució.

Preguntes

Fet constar pel president el dret que tenen els senyors del Tribunal a fer preguntes a l'acusat, un senyor dels que'l formen demana que's llegeixi la ressenya feta del miting per algun altre diari que no fos catalanista ni fos *El Liberal*; se llegeix la de *Las Noticias*, que no diu res de les paraules exposades pel senyor Palacios, però'l fiscal fa notar al Tribunal que'l redactor que va fer dita ressenya, figura, segons datos del Govern civil, com a regionalista.

Un altre senyor del Tribunal, interrogant a l'acusat, li diu que's dirigeix «al caballero, no al acusado» y li pregunta que digui la veritat, si tenia intenció d'ofendre a l'exèrcit.

Aleshores el senyor Manau, pera contestar a dita pregunta, fa algunes manifestacions que constituexen un verdader discurs.

Parlament del senyor Manau

Comensa dient que sempre ha negat que hagués dit res contra l'exèrcit, y ho prova'l fet de que desseguida que's va enterar de la ressenya feta per *El Liberal*, va rectificar els conceptes que en ella's suposaven dits desde les columnes de *La Tralla* y EL POBLE CATALÀ.

Després demana permís al president pera enraonar, y concedit, va fer notar al Tribunal pera que ho tingui en compte al dictar el fallo, que mal podien haverse pronunciat paraules penables en dit miting, com en el del Comtal, en que se li atribueixen les mateixes, quan el tribunal civil, que instruí causa pera esbrinar la veritat dels fets del miting del Comtal, ha sobreseit la causa, després d'esser consultada al Suprem, lo que no hauria fet cas d'haverhi quelcom punible.

«Lo que jo vareig dir de la bandera espanyola era precisament pera censurar uns mals versos endressats an ella, puix nosaltres no creiem que'l *polvo de las tumbas* pugui *manchar* cap bandera.

»Mal podia jo combatre la bandera espanyola, quan sé, per haverho llegit en una curiosa informació feta per *El Imparcial* de Madrid, y reproduida per molta prempsa, que la bandera espanyola va néixer de la catalana.

»Respecte a la fidelitat de l'informació del senyor Palacios—continúa—una sola cosa la demostra. Aquest va dir que al miting no hi va assistirhi el delegat de l'autoritat, quan aquest, no sols va assistirhi, com ho demostra 'l *parte* que va enviar a l'arcalde de Barcelona, sinó que en totes les seves declaracions així ho ha manifestat.»

Ab aquestes paraules va donar per acabat son parlament que va causar molt bon efecte en tothom per la seva fermesa y serenitat.

Aleshores, el president va donar per acabat l'acte, a fi de reunirse 'l Consell pera dictar sentencia. No havien tocat encara dos quarts de dèu.

El públic va desallotjar tranquilament la sala y sortí després de l'edifici ab el senyor Manau, qui fou molt felicitat per ses honrades paraules, acompanyantlo bon nombre de amics fins al centre de Barcelona.

Un projecte útil

El senyor Borrell y Sol proposà dies endarrera a l'Ajuntament l'idea de fundar a Tona un sanatori municipal destinat als petits escrofulosos, fentse així intèrprete d'una necessitat que la classe mèdica sent y qual importancia ningú deu desconèixer.

Si's realisava'l projectat establiment, la pietat que aquells infelissos ignocents inspiren se trobaria consolada al veure tornats a la salut y conduits al treball als que fins ara eren materia d'Hospital y una carga pera la societat.

D'entre tots els malalts que acudeixen als establiments públics de beneficencia, els que han inspirat el tal projecte són a l'ensemps els més simpàtics y'ls que més profitosament serien assistits, puix les seves cròniques afeccions no demanen pera curarse res més que uns quants mesos d'aire pur, d'aliments sans y de repòs y netedat.

Són aquells infelissos que segueixen totes les clíniques, que surten de l'Hospital per una porta y hi entren per una altra, que sofreixen y fan sofrir mentres viuen, que disgusten al metge que fa inútils esforsos, als qui no's recepta perquè no poden complir les prescripcions, acabant la seva vida de sofriments gracies a una tuberculosi pulmonar, intestinal, peritoneal o altre, després d'haver desesperat als homes de cor que sabent el remei no'ls hi han pogut procurar, y després d'haver gastat una fortuna en medicaments, material de cura y estades a l'Hospital.

Aquest sanatori seria per ells la panacea, la veritable font de salut, y per nosaltres un descàrrec de conciencia y una gran economia.

L'Ajuntament de París ho deu haver comprès així quan ha fundat ja fa alguns anys a la platxa de Berk un establiment d'aquesta naturalesa y'ls metges de l'assistencia pública, que són els millors de París, no's cansen de proclamarne l'utilitat.

Gracies an ell han vist desaparèixer de les sales d'espera aquells infelissos, sempre'ls mateixos, que ab humors frets o un tumor blanc y en busca d'una ampolla d'oli de fetge de bacallà, les omplen constantment; y gracies an ell també's desembrassen regularment les sales de cirurgia, ocupades abans, tot l'any, pels mateixos malalts.

Una estada d'alguns mesos al Sanatori fa més que tots els reconstituients haguts y per haver y'l resultat ha sigut tant manifestament bo que fins la cirurgia se'n ressent, havent tingut que fer un bon lloc an aquell mòde terapèutic. Les mutilacions que feia ab resultat dubtós disminueixen en nombre gracies als sanatoris susdits.

Mal, diu el doctor Graudier parlant de l'establiment de Berk y referintse a l'assistencia pública, una part del presupost fou millor empleiada.

Si's té en compte, per altra part, la petita quantitat que's necessita pera portar a cap el projecte, s'veurà que l'Ajuntament de Barcelona pot y deu fer el sanatori. Mai una millor obra hauria tingut realisació y'ls regidors actuals haurien trobat una manera admirable de perpetuar la memoria del seu pas per la casa gran.

DR. UMBERT

Suscripció de les dones catalanes

pera de ficar una corona an en Rafel Casanova, el 11 de setembre

Soma anterior, 51'25 pessetes.

Gertrudis Osma d'Anton, 1 pesseta. — Pepeta Vila de Pauses, 1.—Magdalena Sala, 0'50. —Margarida Piqué de Puig, 1.—Adela Costa d'Oriol, 1.—Rosa Torrent de Borrut, 0'50.—Magdalena Borrut Torrent, 0'50.—Carme Solà, viuda de Borrut, 0'50.—Gaietana Borrut, viuda de Gimenez, 0'50. — Carme Borrut Solà, 0'50.—Antonia Rovira de Renart, 0'25.—Antonieta Guinart de Novell, 2.—Rosa Domènech de Planas, 1. — Josepa Auferil, 0'50. — Rosa Auferil, 0'50. — Josepa Bros, viuda d'Alujes, 0'50.—Maria Pagès de Bors, 1. — Teresa Condeminas y Soler, 1. — Concepció Santaló de Plana, 1'50. — Rafaleta Pana y Santaló, 1.—Josepa Roig de Pascual, 0'25.

S'ha recullit fins ara, 68'75 pessetes.

La suscripció segueix oberta als establiments dels senyors: Joaquim Rosich, Ferran VII, 30; Llorens Torras, Carme, 16; J. Cardús, Portaferrisa, 10, y en l'Administració de EL POBLE CATALÀ.

Sessió de l'Ajuntament

Comensà la sessió a les cinc en punt, entrant el senyor Sanllehy acompanyat del senyor Bastardas, sentantse en son setial y quedantse sol allí, donos cap regidor prengué lloc en els setials del costat.

Se llegeix l'acta de la sessió anterior y se aprova.

Tot seguit ve'l despatx oficial ont hi ha les comunicacions acceptant la dimissió presentada pel marquès de Marianao y nomenant per substituirlo al senyor Sanllehy.

El senyor Sanllehy

Aquest, allavors, digué:

«Honrat pel Govern del rei ab el nomenament d'arcalde d'aquesta ciutat me cab avui per primera vegada l'alt honor de presidir aquesta corporació.

»Ans que tot he de complir un dever, que compleixo ab molt gust, y es el de fer un just elogi de l'arcalde en propietat y dels arcaldes accidentals que m'han precedit.

»El marquès de Marianao ab son atinat acert y bon criteri va conseguir a Madrid la favorable resolució d'expedients de grandíssima importancia pera Barcelona y ha demostrat además ab tots sos actes un veritable interès pera tot lo que's refereix a nostra ciutat. El substitut en les ausencies forsoses que's vegé obligat a fer, el senyor Giner, dignissim primer tinent d'arcalde, a qui, per son clar talent, sa rectitut de carácter y elevació de mires el constituírem en un digne y autorisat president d'aquest Ajuntament. Al senyor Giner va substituirlo el no menys digne segon tinent d'arcalde don Albert Bastardas, que ha exercit el cárrec fins ara y qui ab inteligent activitat, carácter afable y exquisit tacte, ha sabut conquerir aquí y fóra d'aquí llegítimes y justes simpaties.

»Al venir an aquest setial a presidir, mon desitg, senyors, no es altre que venir aquí pera treballar y pera identificarme ab vosaltres en tot lo que sigui contribuir a la millora y progrés de Barcelona, ciutat que estimo entranyablement perquè aquí he nascut, aquí he viscut constantment y aquí visqueren els meus majors, havent rebut dels seus conciutadans carinyoses y expressives manifestacions d'afecte y simpatia.

»Volen saber, senyors, quins són els meus plans? Donos apenes si m'atreveixo a manifestarlos perquè's meus són els vostres, ab la sola diferencia de que vosaltres els veniu ja practicant fa temps y jo fins ara no tinc més que'l viu desitg d'unirme a vostra tasca.

»Les meves aspiracions, igualment que les vostres, van a contribuir a que sigui prompte un fet la realisació de les grans millores de reforma interior que han d'embellir y sanejar aquesta ciutat; procurar que's resolguin prompte els expedients, casi acabats, de clavegueres y solventar les petites dificultats que impideixen l'arreglo y renovació de les carreteres afegides a nostra urb, qual pèssim estat, tant perjudica avui al tránzit rodat que es el nirvi de vida de nostra ciutat.

»Si conseguim això ans que comensin els mals temps de l'hivern, podrem donar treball a tots els nostres obrers, que a l'hivern aumenten sempre 'l nombre pels que venen del camp.

»En una paraula; a mi'm tindreu sempre actiu y diligent en procurar s'executi prompte y rápidament lo que aquí vosaltres ab tant interés y inteligencia discutiu y acordeu.

»Me trobareu també atentament zelós en vigilar que's compleixin les ordenanses municipals en lo que's refereix a neteja o higiene, perquè ja que aquesta ciutat, es, climatológicament y per sa situació, una de les millors d'Europa, es precis que li donem a son aspecte el de neteja que tenen avui totes les ciutats de l'extranger, cuidant además de millorar interiorment tot lo que contribueixi a sa salubritat. Y per això últim entenc que hem de dedicar tot nostre afany y especial cuidado en millorar la situació de la classe obrera, sanejant els seus barris y cases, exercint una estreta vigilancia sobre 'ls aliments, especialment els más baratos y que más consum la classe obrera, y estudiar la manera d'abaratir la vida si es possible.

»Aquesta ciutat, senyors, es un dels principals centres obrers del món y millorant sa sort, millorarem la ciutat, perquè ells ab son treball constitueixen la veritable riquesa y prosperitat de Barcelona.

»Y com tot això es lo que vosaltres també desitgeu y an això s'encamina nostre assiduu treball, per això tinc tant interés en que més que com a president me tingueu com un colaborador disposat a treballar a vostre costat. Ja haveu comprès que no vinc pas a fer política, sinó administració. Y jo crec que si tots tenim una altesa de mires y acert en nostres actes, avui, per varis conceptes, les circumstancies són favorables pera fer qualcom de profit de moment y preparar altres coses de importancia pera l'i pervindre.

»Per tot això que acabo d'indicar compto també ab l'auxili de la prempsa, a la qual desde aquí saludo perquè's dedica a la defensa dels interessos de la ciutat y perquè ab ses observacions y indicacions, constitueix un poderós auxiliar de l'Ajuntament y de l'arcalde.

»Compto també pel compliment de mon dever ab l'ajuda de tot l'alt personal d'aquesta casa, que té ja acreditada reputació d'intelligencia y probitat.

Y acabo, senyors, pregant me tinguin tots, però tots en absolut, per son company y amic.»

El senyor Bastardas

A les paraules del nou arcalde, contestà 'l senyor Bastardas, en nom de la majoria republicana:

«Senyor: Difícilment sabré complir l'encárrec de contestar a vostres paraules agradoses, que m'han fet els meus companys, per malaltia de qui devia ferho en realitat: el senyor Giner.

»La benvolensa de l'arcalde per la meva persona; les afalagadores paraules pel senyor Giner, sos oferiments en pro de la ciutat, ses paraules de franc companyerisme, ens mouen a desitjarli bons èxits en sa gestió, però també a fer una protesta.

»Nosaltres tenim contrets compromisos ab l'opinió pública, que fou la que'ns nomenà y la que'ns portà an aquesta casa. Tenim nostre programa político ben determinat, y això'ns obliga a protestar, encara que en forma respectuosa, de vostre nomenament.

»Nosaltres som partidaris de l'autonomia municipal, perquè volem que'ls municipis tinguin la llibertat necesaria pera dur a cap totes aquelles reformes que considerin beneficioses pels seus administrats, sense veures obligats a recórrer a l'Estat central y no tinguí aquest jurisdicció directe ab les coses de casa.

»Y com que volem autònoma tota la vida municipal, desitjariem també que l'arcalde sortís de nosaltres, fos un regidor, no una persona imposada.

»Lo que passa ab l'Ajuntament de Barcelona es vergonyós. En totes les corporacions populars, la presidencia es triada entre'ls seus components, y així com al Congrés tenen un president diputat y al Senat un president senador, nosaltres volem per president un company.

»V. E. sab bé que'ls regidors que corresponen al bienni anterior, han vist passar per davant nostre com un foc-follet a cinc arcaldes.

»Això demostra que'l cárrec está subjecte a les disposicions del Govern.

»El marquès de Marianao no ha deixat pas l'Arcaldia per voluntat de l'Ajuntament, sinó per la caiguda del ministeri que l'havia designat, com ara'l nou Govern ha nomenat a V. E.

»Y no guanya pas res l'administració dels interessos de la ciutat, ab tota aquesta colla de cambis,

»Clar es que volem que consti que cap de nosaltres ha pensat que ell fingul més condicions que V. E. No, no regatejem mérits personals; no hi ha més sinó que creiem que seria millor arcalde aquell que estés més identificat ab la casa, el que ab un periode més o menys llarc, hagués estudiat les necessitats de Barcelona.

No tenim cap prejudici contra V. E., perquè nosaltres estem més acostumats a tractar les persones, més que per ses riqueses, per son tacte en les qüestions difícils.

»Jo estic segur de que V. E. trobará en nosaltres veritables companys, que podran tenir alguna vegada criteris distints, però no descendeixen mai a celades ni a emboscades.

»Además, sempre hem estat més propensos a l'aplauso que a la censura, y fins volem que a nostre aplauso s'hi puga ajuntar el de tot Barcelona».

El senyor Duran

Després del senyor Bastardas contestà a l'arcalde el senyor Duran, en nom de la minoria regionalista:

«Es costum que cada arcalde nou, se dirigeixi a l'Ajuntament per exposarli son programa, y es costum també que'ls regidors contestin a l'arcalde protestant del seu nomenament de reial orde.

»El senyor Bastardas ha fet unes manifestacions que no tinc pas cap inconvenient en fer meves, però jo també vull ferne unes de particulars.

»Aquí'ns trobem ab el senyor Sanllehy y ting el convenciment de que, succeeixi lo que vulgui, tots, absolutament tots els regidors, el tractarem com a cavaller.

»Com a particular, jo he de consignar nostra protesta ben enèrgica perquè a l'Ajuntament no se li concedeix lo que's concedeix a altres institucions de carácter popular.

»Esperem que aviat s'acabará això de que l'Ajuntament tot ell d'elecció lliure pel poble, se trobi ab un arcalde imposat per una entitat respectable, però agena a la voluntat del poble de Barcelona.

»Nostre Ajuntament está ben capacitat pera elegir el seu president, y's pot dir que'l de reial orde, ve a substituir a l'arcalde popular senyor Bastardas, que ha desempenyat el cárrec a gust de tots, posantlo ben alt, y merexent aplausos que jo espero veure com després tots li donem.

»El cárrec d'arcalde es molt difícil, perquè té d'esser el representant de la dignitat del poble y això vol un gros esfors.

»Y així com nosaltres sostindrem ben alts els cárrecs, podrem indicar a l'arcalde la manera de que ell el sostingui a l'altura deguda.

»Si nosaltres volem arribar a que Barcelona tingui un arcalde popular es perquè'ls que'l Govern ens ha enviat han donat molts mals resultats.

»Clar es que alguns han sigut bons, y per això avui ningú recorda que en Rius y Taulet y'l doctor Robert eren arcaldes de reial orde, ja que ells varen posposar sos compromisos als interessos de la ciutat.

»Si'l nou arcalde'ls posposa també als interessos y dignitat del poble, 'ls regidors sabran recompensarli.»

Més discursos

El senyor Borrell s'adhereix a les manifestacions dels senyor Bartardas y Duran y proposà que s'acordés: primer, que'l nomenament d'arcalde se fassi per elecció dels regidors; segon, que l'arcalde's dirigeixi als senadors y diputats perquè d'aquest desitg ne formulin un projecte de llei, y tercer, que's busqui l'apoi de tots els Ajuntaments d'Espanya.

El senyor Sanllehy donà les gracies per les paraules d'elogi de que havia sigut objecte.

El senyor Duran demaná que's donguès un vot de gracies al senyor Bastardas. Al prec seu s'unfi del senyor Layret.

Acordat el vot, el senyor Bastardas feu constar que tot lo que havia fet en l'arcaldia era obra dels seus companys que l'havien ajudat sempre.

El senyor Zurdo reclamà de l'arcalde que s'ocupi de les qüestions obreres.

Més de despatx oficial

Del despatx oficial, s'aproven una comunicació del doctor Lòpez, trasmetent una salutació desde Ginebra y una altra de l'arcalde demanant que's donguin 500 pessetes a la viuda d'un empleiat de les brigades a qui matá un toro en el carrer de l'Escorial.

Les vuit hores

Ve un dictamen que estava sobre la taula, respecte al treball en les brigades, y al qual hi va afegir un vot particular del senyor Marsá demanant que s'obligui a tots els contractistes que fassin obres per l'Ajuntament a que'ls seus obrers no treballin més de vuit hores diaries.

Apoiá'l vot particul son autor senyor Marsá, fent un extensíssim discurs de tons socialistes, en defensa de les vuit hores de treball.

S'observá que entre'l públic hi havien elements que venien disposats a corejar les paraules del senyor Marsá.

El senyor Altayó, declarantse individualista, combaté, també en extensíssim discurs, el vot particular.

Després hi digueren també la seva els senyors Rubió, Durán, Zurdo, Pla y Deniel y Borrell y Sol, fins que's passá a votació lo proposat pel senyor Marsá y s'acceptá per 23 vots contra 7.

Explicaren el seu vot els senyors Fuster y Ventosa.

Feina a fer

Acabada la pesadíssima discussió anterior, s'anaren aprovant dictamens a corre-cuita, y entre ells una proposició demanant que'l dissabte a la tarde vagi a tocar la Banda municipal al Poble Nou.

El senyor Nubiola demaná que constés en acta son agraiment per les atencions de que fou objecte a Rubí, ont hi va anar en representació de l'arcalde pera assistir a l'inauguració de la Cambra Agrícola.

Y s'aixecá la sessió a dos quarts de nou.

Moviment autonomista

Aplec Catalanista Republicà.—La vetllada política que aquesta patriòtica Associació celebra anyalment pera commemorar la trista jornada del 11 de setembre de 1714, tindrá lloc la nit del vinent dimars, dia 11, en son estatge social, Porferrissa número 28, principal.

El fet d'esser el primer acte que celebra l'«Aplec» després de les darreres persecucions y la significació y radicalisme dels oradors que hi pendran part, ens permeten assegurar que la vetllada del dimars será un nou triomf pera l'«Aplec Catalanista Republicà».

Centre Catalanista d'Arenys de Mar.—A mitjans del més que som, el nostre amic don Santiago Gubern donará en el susdit Centre una conferencia política, en la que desenrotllará'l següent tema: «El catalanisme y la Solidaritat catalana».

L'acte revestirá indubitable importancia.

Congrés Internacional de la Llengua Catalana.—Tots els indicis permeten desde ara assegurar un gros èxit pera'l prop-vinent Congrés de la nostra llengua.

No sols de Barcelona, sinó, com era d'esperar, de totes les encontrades de nostra terra venen demandes d'inscripció de congresistes a les oficines del carrer más Alt de Sant Pere, 2, segon, en les quals s'está donant bon impuls als treballs d'organisació.

Apart dels notables filólegs de tota Europa que portaran a dit Congrés son saber y son prestigi científic, cal remarcar l'inscripció de distingits congresistes de fóra de Catalunya, entre ells el senyor comte de Santa Marina y el doctor don Narcís de Liñan y d'Heredia, de Madrid.

Aplec Autonomista de Roses.—Molts són els periódics y entitats nacionalistes que, responent a la crida d'aqueixa novella agrupació, estaran representats en l'acte inaugural de ses tasques patriòtiques, que's celebrará'l dissabte vinent.

L'Unió Catalanista presidirá la sessió y en ella hi pendran part, entre altres, els coneguts oradors Daniel Rolg y Pruna, Antoni Sansalvador, Joan Vergés, Josep M.ª Roca, Pere Rahola, Manel Folguera y doctor Martí y Julià.

Miting autonomista a La Escala.—Aprofitant la circumstancia d'anar a Roses el dissabte vinent els oradors que pendran part en l'acte inaugural de l'«Aplec Autonomista», els catalanistes y federals de La Escala se proposen convidar als referits senyors ab el fi de que assistetxin a un miting de propaganda autonomista que pera'l prop-vinent diumenge s'organisa a la darrera vila esmentada.

Els Jocs Florals de Berga.—El premi XXIV dels Jocs Florals organisats per *El Cim d'Estela*, de Berga, ofert pel bisbe d'aquella diocesi, ha sigut adjudicat al treball número 8, qual títol es «Regionalisme» y que porta per lema «La fe es l'engrandiment de la patria». La menció al mateix premi ha sigut otorgada al treball «Regionalisme y Religió», lema «Catalunya».

Patriótica festa.—Demá dissabte, de nou a dotze del matí, la cobla den Sureda anirá a tocar unes quantes sardanes a la font de «La Mulassa» (Horta) ab motiu d'issarse una gran bandera catalana al cim de l'edifici de dita font.

A l'acte hi assistirá una notrida representació de l'entitat barcelonina «Foment de la Sardana», que ha sigut convidada a la festa.

Miting federal.—En el local de la Societat democràtica republicana «La Internacional», situada en el Passatge Fortuny núm. 5, barriada del Clot, avui, a les nou del vespre, se celebrará un miting de propaganda republicana federal y de Solidaritat catalana, y en el que hi pendran part, entre altres oradors, en Ramon Aguiló, en Francisco Pi y Suñer, en Joaquim Salvatella y en Josep M.ª Vallès y Ribot.

Estudis Universitaris Catalans.—La lliçó donada 'l diumenge, dia 2, a Olesa de Montserrat, pel professor de la cátedra agrícola «Pere-Grau», don Francisco Maristany, fou presidida per l'Ajuntament de la vila, assistinthi nombrós concurs d'agricultors y propietaris.

El tema que desenrotllá fou l'«Elaboració d'olis fins», sostenint el senyor Maristany la necessitat de dedicarse an aquesta industria, desde'l moment en que han substituit a les aplicacions d'oli del raig diverses grasses que resulten més barates. Pera demostrar la possibilitat de que tingui èxit aqueixa elaboració aduí, entre altres arguments, la competencia que'ns fan els italians en aquest particular ab els nostres mateixos olis.

La lliçó acabá condemnant la rutina que regna encara entre'ls productors d'olis de nostre país.

Donà les gracies al professor, en nom de la població d'Olesa, el propietari senyor Badia.

Foment de la Sardana.—Demá dissabte y demá passat diumenge, no celebrará aquesta entitat sos acostumats concerts de sardanes, a fi de poder assistir en corporació a les fires y festes que durant aquests dies tindran lloc a la vila de Sant Sadurní de Noia, ont ha sigut convidada pera puntejarne unes quantes al meòdic só de les que tocará la nomenada cobla «Serafins del baix Montseny».

Noves de l'Ajuntament

No té gaires bons amics l'arcalde nou.

Ahir va visitarlo'l diputat caciquista senyor Sagnier.

Les xemeneies.—Sembla que'l senyor Sanllehy vol declarar una guerra a mort a les xemeneies que ab la seva polsina negra ho empotinguen tot.

Hi ha en particular algunes xemeneies de extraordinari tamany que fumen nit y dia y constitueixen la delicia del veinat.

Els tècnics diuen que això's deu a la construcció defectuosa de les fogaines y dels engraellats y al sistema de cremar el carbó.

En moltes poblacions industrials de l'extranger s'obliga als fabricants a l'adopció de aparells especials que converteixen el fum negre en blanc, ab lo qual el carbó aumenta de colories, constituint en definitiva una economia pera'l fabricant.

El senyor Sanllehy ha manifestat que's proposa estudiar aquest punt, y si's resol tindrá en això'l beneplácit dels ciutadans.

En la vinenta sessió's presentará un dictamen disposant que's tregui tot seguit l'asfaltat del carrer de Ferran VII que está resultant una vergonya per Barcelona.

El president del Consell de Ministres ha telegrafiat a l'arcalde agraintil sa salutació y felicitantlo.

Els femers d'Hostafrancs.—Una comissió de veins d'aquesta barriada, desitjosa del seu sanejament ab l'expulsió dels femers, ens ha interessat la publicació de les següents línies, que dediquem a l'arcalde nou:

«De res ha servit y cap fi práctic ha reportat pel logro del sanejament de la barriada de Hostafrancs, el que'ls seus veins, apoiats per la prempsa local, se preocupessin desde fa temps, de la expulsió dels dipòsits d'escombraries y de les solls dels porcs, instalats dintre del veinat.»

Els veins diuen més, senyor arcalde; diuen que tot ha tornat a quedar empantenegat, desde aquella famosa visita que feren a'ls femers alguns reporters barcelonins. El Jutjat feu un intent d'embarg als escombriaires que no volien pagar les penyores; alguna varen afluixar la mosca; altres ni això varen fer.

Y afegeixen nostres comunicants:

No s'extranyi'l senyor arcalde de que tornem a insistir sobre aquest mateix assumpte: al ferho no'ns mou altra cosa que'l desitg molt llegítim de veure aquesta barriada sanejada y lliure de tota aquesta porqueria que ens ofega.

«El tifus y altres enfermetats, trobant ambient propri en aquesta barriada pera sa incubació y desenrotllo, s'han tornat endèmiques y escampant després els seus miasmes per tota la ciutat, la han convertit en la més malsana d'Europa.

»En poc temps hi han hagut en aquest barri, y continuen encara, molts casos de tifus y verola; fa pocs dies una noia de disset anys filla del doctor Samsó, pagá son tribut a la primera d'aquestes terribles malalties.

»Què valen y qu èrepresenten els interessos d'uns quants escombriaires, davant la menassa que pesa sobre Barcelona ab l'existencia d'aquests focus de bruticia?»

Tenen raó, molta raó, nostres comunicants y esperem que'l senyor Sanllehy tindrá ben en compte aquesta queixa.

Criminalitat d'ahir. — El jutjat de l'Oest, durant sa darrera guarda, va instruir tretze diligencies, pels següents fets: furt, tres; menasses de mort, altres tres, y una per cada hu dels restants: desobediencia, mort pel ferrocarril, coaccions, lesions y estafa.

Com a conseqüencia d'aitals diligencies varen esser detinguts dos individus, un home y una dona.

Jutjat de guarda.—Pera substituir en les funcions de guarda al de l'Oest, va entrar ahir mitgdia el jutjat del Nord, a cárrec del senyor Santandreu y ab l'escrivá senyor Moros, els qui, per tant, s'hi estaran fins a la mateixa hora d'avui.

Crides judicials. — El jutge d'instrucció del districte del Sur crida a Ramon Grau Estiarte o Estirte; el de Lloja, a Manel Aragonès Iturbes; el de l'Audiencia, a Ramon Clora y Marros, Gregori Rueda, Baldomer Lluis, Agustí Bielsa Gil, Benjamí Suárez Rodríguez y Josep Coromina Balagué; el de la Concepció, a Josep A. Guerrero N., y el municipal de los Dressanes, a Antoni Vicente Martínez y Delfina Molla.

Festes al pla de Barcelona

Poble Nou

L'Ateneu Democràtic Regionalista y l'Associació Artística Catalanista, del Poble Nou, han organisat els següents festeigs ab motiu de la Festa Major d'aquella barriada:

Divendres, dia 7.—A les nou de la nit, funció dramática, posantse en escena «Terra baixa» y «Viatge de boda».

Dissabte, dia 8.—A les nou del matí, obertura de l'Exposició Artística en el local de la Associació. A les dèu, gran concert vocal y instrumental a cárrec de l'orfeó «Bell Montseny» y l'orquestra «Unió Filarmònica». A les quatre de la tarde, festa dels Jocs Florals. A les dèu de la nit, gran ball ab orquestra.

Diumenge, dia 9.—A les dèu del matí, hermosíssim ball de flors. A les tres de la tarde, curses de bicicleta, a peu y sports. A les cinc, gran ball ab orquestra. A les dèu de la nit, gran ball ab orquestra.

Dilluns dia 10: A les nou del matí, concurs de llegir y escriure en catalá en el local de l'Ateneu. A les cinc de la tarde y a les nou de la nit, grans balls ab orquestra.

L'envelat que l'acreditat adornista senyor Baliarda, de Molins de Rei, té a son cárrec construir pera tant espléndides festes, s'aixecará en el solar del Passeig del Triomf, propietat de don Joaquim Rivera.

NOTA.—Queden convidades totes les societats catalanistes.

Sant Gervasi

La societat «Unión Gervasiense» ha organisat diversos festeigs ab motiu de la Festa Major d'aquella barriada, entre'ls quals hi figuren un gran concert matinal, funcions dramátiques y balls, que's celebraran els dies 8, 9, 10 y 11 del mes que som.

Tribunals y jutjats

Judicis orals.—Dos se'n vegeren ahir a la Sala de vacacions, composta pels senyors Stern, president, Serantes y Sanxo, amdós per una mateixa classe de delicte.

El primer fou contra un subjecte que'l dia 27 d'abril d'aquest any, trobantse davant del Banc de Barcelona, va pegar una bofetada a un policia que'l volia detindre, per la seva *qualitat de quinzenaire*.

El fiscal, senyor Jové Jova, va calificar el fet d'atentat sense circumstancies modificatives, y en ses conclusions va demanar pel del banquet la pena de tres anys, quatre mesos y un dia de presó correccional, a lo que's va oposar el defensor senyor Figueroa, que va demanar, en cambi, en son informe, pera'l seu defensat, la lliure absolució.

Mantenintse les parts en ses conclusions, el president senyor Stern declará'l judici clos pera sentencia.

L'altre celebrat fou contra Josep Conesa Alonso, que a la matinada del 8 de maig s'estava passejant la *mona* davant del Dipòsit comercial, entretenintse donant crits subversius, per lo que fou amonestat pels guardes d'orde públic, als qui rebé ab tant males *formes*, que ab prou feines y treballs, y tenintli que fer la *vaca*, se'l varen poguer emportar entre quatre al Govern civil, desde ont fou trasilladat l'endemá a la Model.

El fiscal, que fou també'l senyor Jové y Jora, estimava'l fet constitutiu del delicte de atentar als agents de l'autoritat encara que considerant l'atenuant d'ubriaguesa, pel que demanava pera l'acusat la pena de dos anys, onze mesos y onze dies de presó correccional y además 125 pessetes de multa.

La defensa, a cárrec del senyor Castellet, hi vegé solzament l'existencia d'una falta sense delicte y va demanar en conseqüencia pera'l seu defensat, la lliure absolució y que la causa passés al jutjat municipal pera que per aquesta via se vegés y fallés.

Constituiren la Sala'ls mateixos senyors magistrats indicats y'l judici va quedar també clos pera sentencia.

Senyalament.—Pera avui no hi ha senyalat més que la vista executiu, seguit al ex jutjat de l'Institut, entre don Galetá Fábregas y don Paulí Peró.

Tornada.—Sembla que'l dia 13 tornará an aquesta ciutat el fiscal de l'Audiencia, don Enric Diez Guijarro.

Qüestions obreres

Els obrers del port.—Ahir visitá al governador civil una comissió de camálics del port, queixantse de que ab motiu de treballar en la cárrega y descárrega del vapor «Martin Saenz», de la Companyia Pinillos, que estava atracat al moll de Balears, havien ocorregut alguns incidents ab els treballadors dits del moll, que pertanyen a la Germandat de Sant Pere Pescador.

Demanen els camálics que no se'ls colbeixi en sa feina, y que si'ls de Sant Pere volen dedicarse als treballs que tenen ells a son cárrec, que disolguin la Societat y ingressin a la seva.

Se van doldre també de la disminució de brassos que ab les reformes fetes al port y ab l'atracament dels barcos s'observa, causes que porten discussions entre'ls obrers de les dues classes.

El senyor Manzano'ls hi va prometre que oidaria al president de la Germandat de Sant Pere, pera estudiar l'assumpte y resoldre ab coneixement de causa.

Nosaltres sabem que ni una Societat ni l'altra responen al carácter de resistencia de les obreres en general, sinó que amdues se mouen per l'influencia patronal que sobre les mateixes s'exerceix, ja que'l treball en les mateixes no més es lliure pels agremiats que paguen 25 duros pera entrarhi y cobren 7'50 pessetes de jornal quan tenen feina.

El conflicte actual, o siga la divergencia entre'ls obrers, obeeix a dues causes. La primera es purament patronal: fins ara *les colles*, tenien el treball y'l comptaven, per l'us de barcasses, encerats, vigilants, remolcadors, etcètera, etc., que s'explicava pera carregar y descarregar els barcos a *l'andana*; fetes les obres del port, ara atraquen en el moll els barcos y com sobren brassos, deurien baixar els gastos.

Una de les primeres companyies que's va fe empressaria de la cárrega y descárrega, es la den Pinillos, representada per en Bosch y Alsina, de la Junta de les Obres del Port, y el ahir feia ganancies comptant com les altres per servir dintre'l port, ara'n fa més, ja que embarca desde'l seu *tinglado* fins a la borda del barco, evitantse'ls gastos que tenen les *colles*, servides pels *ribers* de Sant Pere. La competencia, baix aquest punt de vista, es purament patronal.

La dels obrers se fonamenta en altra cosa, a més de la dita. Els de la Germandat de Sant Pere tenen el *dret* (gremial) de portar y recullir la cárrega a bordo y a terra, passantla després als camálics o carreters que la recullen dels dipòsits o *tinglados*. La Companyia Pinillos té a bordo dels barcos a gent de la Germandat de Sant Pere, però recullen la cárrega a terra'ls camálics. Veuen els marítims usurpació de sa tasca an aquells y l'altre dia anava a haverhi una vaga a bordo perquè no recullien la cárrega els qui'ls hi pertocava.

Fa més forta la lluita entre les dues Germandats el que la feina que'ls de Sant Pere feien per 7'50 pessetes diaries, els camálics ja fan per 6, de lo que'n resulta, segons les condicions del treball mateix, una ventatja nèta pel patró de 1'50 pessetes diaries per cada treballador, a més de l'economia de materials y homes que porta'l ferse l'embarc y desembarc, dintre'l port o desde'l moll.

Es aquest un problema important que no deu judicarse a la lleugera.

Són molts els paratge, y encara que l'obrer del port no es societari, no deixará de regonéixer que si no s'uneix en societat de resistencia ab tots els seus companys, será víctima a la vegada de la competencia obrera, de l'egoisme patronal y de les Obres del Port, que finalment, per monopoli y privilegi, tal com han viscut ses organisacions mateixes, será'l gran pop que s'engolirá a ells y als intermediaris que fins ara han viscut de son treball.

Ne pariarem d'aquesta qüestió.

●

Reunions obreres. — La Societat d'obrers pastissers y confiters celebrará reunió general el dimars pròxim, dia 11, a les nou de la nit, en son domicili social, Arcs de Junqueres, 13 y 15, primer.

—La Societat d'obrers sombrerers (secció de planxa), celebrará aquesta nit reunió general, a dos quarts de dèu, en son local, carrer Campo Sagrado, núm. 30.

●

Del miting obrer.—De l'obrer barber Josep M.ª Carreras hem rebut aquestes quartilles, titulades *Réplica:*

«No pensava controvertir les insinuacions que en l'article «Farsantes» publicat per *El Progreso*, d'abans d'ahir, dirigia als obrers que prenguerem part en el miting de solidaritat obrera, convocat per l'Unió Local el diumenge passat, y en especial al company Herreros y al que aquestes ratlles escriu; y dic no pensava, ja que la majoria de conceptes exposats per l'anónim autor de l'article, careixen de fonament y's donen puntades de peu ab els ideals que diuen sustentar els redactors de dit periódic; més, al trobarme ahir ab el company Herreros, parlárem de dit article, y va manifestarme que al llegirlo fou a cercar son autor pera sapiguer a qui's referia, y aquest va dirli que parlava en sentit general, a lo que replicá l'Herreros que això no podia esser, ja que's tractava sols de dos individus, d'ell o den Carreras; allavors l'anónim autor de l'article va dirli que pera ell no anava res.

Heumeaquí en la situació apurada pera mi de respondre a les insinuacions.

Abans de tot, dec dir a l'anónim autor de l'article «Farsantes» que tinc la més absoluta convicció de que quant vaig dir en el miting de referencia, no's va separar en lo més mínim del concepte que del societarisme m'he format, y per lo mateix, vaig dir, dic y sostinc estar ab concordancia ab l'esperit societari.

Per què no ataca an en Rusiñol? va dirme un jove que de segur no va entendre o no estaria en el local quan combatia a la burgesia; si ab això s'apoia l'anónim redactor de *El Progreso*, me demostra que está a igual alsaria del que'm va apostrofar, o que parla per *boca de ganso*.

Jo'm veig permetre censurar y atacar an en Lerroux perquè entenc y seguiré entenentho així, en tant el *ciudadano* Lerroux no'm demostri lo contrari (que li seria bastant difícil, ja que sab lo cert de mes acusacions), com sab també que jamai he anat en cerca de cap *prebenda, á pesar de su corazón generoso para con los humildes*.

Jo entenc que quan se va a un miting, del color que sigui, y un dels oradors,—com jo, poso per cas—se permet ab fonament de causa atacar l'acció d'una personalitat qualsevulga, mentres accepti la discussió en un acte de controversia, no hi ha motiu pera armar camorra ni pertorbar un acte, que si podia esser equivocat... es sincer. Y això, malgrat tot, no'm demostrará l'anónim redactor de *El Progreso* que sigui tolerancia y respecte mutual.

Jo afirmo que'l miting del Comtal fou un acte de solidaritat essencialment obrer, y la propaganda que allí's feu, fou obrera, malgrat aqueixos *obreros* que pretenen lo contrari a l'individu que ab sa nefasta acció y ab l'apariencia de treballar en pro de la classe obrera ha desmoralisat la majoria de societats de resistencia existents a Barcelona pera engreixar, junt ab *esquirols* les *Fraternidades*.

Per lo mateix, cansats de tanta farsa, estem de comú acord ab la protesta aparescuda en *El Progreso* del dilluns en lo referent a *desenmascarar*; nosaltres l'hem feta extensiva, y donant la cara, desenmascararem.

Barcelona, 5 setembre 1906.—*Josep M.ª Carreras.*»

—L'obrer Rossendo Esteve, autor de la carta que ahir publicarem, manifesta que'l lloc de citació a sos contrincants es el «Centre d'Estudis Socials», ont será'l diumenge vinent de quatre a sis, o el dia, hora y lloc a que se li indiqui.

●

Unió obrera pera la educació popular. —Aquesta societat convoca als seus socis a la reunió general ordinaria que tindrá lloc avui divendres, a les nou de la nit, en el domicili del Museu Pedagògic Experimental, carrer de Ferran VII, 53, primer, recomenantse en gran manera l'assistencia, puix han de pendres importants acords pera la marxa de la societat.

Además se fixará el dia de l'obertura y les hores de classe nocturna de francès, anglès, dibuix, taquigrafia, aritmética y teneduria de llibres.

També's tractará de la pròxima inauguració d'una Escola a la barriada de Sant Andreu y de la serie d'excursions d'astronomia, botánica, geologia, etc., que's faran mensualment.

●

El descans dominical en les farmacies. —A Terrassa els proprietaris de les farmacies han determinat complir la llei del descans dominical, segons ens manifesta el senyor subdelegat del districte.

Desde'l pròxim diumenge seran tancades totes, a excepció de dues que aniran alternant, desde les dotze de la nit del dissabte fins igual hora del diumenge.

Es una bona idea, qual iniciativa li ha que agrairla a la classe patronal. Aquest exemple podria esser seguit a les capitals en benefici dels dependents.

●

Accident del treball.—Plácid Tallon, treballant en la descárrega de ferro, dins de la fábrica d'electricitat de «La Barcelonesa», rebé una forta contusió en la munyeca dreta.

Informació de Barcelona

El temps. — Ahir la temperatura no fou molt calorosa.

L'oreig refrescá l'atmósfera y l'estada a l'ombra era agradosa.

Al matí el cel estigué mitg cobert. Més tard s'asserená.

L'observatori meteorològic de l'Universitat marcá ahir les següents observacions, a les nou del matí y a les tres de la tarde, respectivament: barómetre a 0° y al nivell del mar: 764'46 y 764'38; temperatura a l'ombra, 24'2 y 27; direcció del vent, N. E. y E. S. E.; humitat relativa, 50 y 65; estat del cel, nuvolós y asserenat; classe de nuvols, C. K. y C.; cantitat de nuvols, 0'5 y 0'2.

En les vintiquatre hores: temperatures: *máxima*, sol, 35'5; ombra, 27'5; *mínima*, ombra; 19'4; reflectada, 17'5; velocitat del vent, 126 k.; aigua evaporada en m. m., 3'52; pluja en m. m. 0'00.

Rectificació d'«El Progreso».—Deia ahir aquest diari:

«*En el número de* El Progreso, *corresponden a al martes, hicimos al amigo Llirán autor de un timo, pues por error de caja se atribuyó á Llirán un fragmento de Octavio Mirbeau, que en «Evangelio Popular» publicábamos.*»

Lo que no deixa de resultar extrany es que una errada de caixa hagi trigat aquell periódic dos dies a rectificarla; encara que lo més extrany, lo extraordinari, es que pugui esser errada de caixa escriure *Llirán* per *Octavio Mirbeau*.

De totes maneres bo es que *El Progreso*, al cap de dos dies, s'hagi enterat de que feia a *su amigo Llirán autor de un timo...* y hagi rectificat.

Enterats.

Polítiques.—En el Casino Republicá Progressista (carrer de l'Hospital, 93), se celebrará avui, divendres, a dos quarts de dèu de la nit, una vetllada política de propaganda republicana, prenenthi part coneguts oradors, entre ells l'exdiputat a Corts don Josep Lletget y'ls senyors Clement, Tarragó y Gaudier.

Als cotonaires catalans. — Deventse enviar, abans del dia 9 del corrent, les estadístiques parcials de consum y *stock* invisible de cotó, a l'oficina central de Manxester de la Federació Internacional d'Associacions de filadors y teixidors de cotó, s'adverteix als filadors de la nostra regió, adherits a la susdita entitat internacional, que hagin rebut fulles d'estatística y no les hagin cursades, sobres, estotxs, dipósits de paper y cartró y manipulació en cauchú, els que ocupen 1,160.

Govern civil.—S'han rebut an aquest centre oficial les següents comunicacions:

Guarda civil. — La de Bagá va denunciar a quatre pastors per portar els remats a pasturar en una montanya comunal del terme de Saldes.

Mossos de l'esquadra. — Els de Castellitersol detingueren a un subjecte per escándol en la via pública.

Els de Monistrol de Montserrat, a tres xicots y a un home de 56 anys que'ls dirigia a furtar fruita.

—Ahir visitaren al senyor Manzano el nou arcalde de Cornellá, que fou elegit per cinc vots contra quatre; don Manel Catalá; els doctors Comenge y Rodríguez Méndez; el senyor Sanllehy, y la Junta directiva de la Societat d'Industrials Mecánics y Metalaris, quins s'oferiren pera la projectada Exposició Universal.

—Dilluns se reunirá an aquestes oficines la Junta Consultiva de teatres pera tractar de la denuncia feta per un diari local sobre les condicions de local dels espectacles públics a Barcelona.

—El governador civil estudia un projecte que pot rebaixar el preu de la carn. Consisteix en celebrar un dia a la setmana un mercat lliure de bestiar (a l'estil de lo que's fa en la montanya cantábrica) en que's presenten remats pera vendre sense que'l preu obeeixi als monopolis y contractistes que porten bous o bèns pel consum ordinariament.

Creu que aquesta competencia faria rebaixar els pujats preus que ara's paguen y favoriria a les classes proletaries.

N'ha parlat ab el nou arcalde, qui ha promés estudiar l'assumpte.

—El president accidental del Foment del Treball Nacional ha comunicat al governador civil que havia telegrafiat al quefe del

d'arcalde es també vocal de la Junta municipal de primera ensenyansa.

Salut Sport Club.—Ab motiu de les anunciades festes de la barriada de la Salut, aquesta entitat esportiva ha organisat pel 8 del que som una festa hípica, figurant en el programa:

Evolucions a cavall; Joc Romà de cabs, a dèu voltes, ab dos premis y carrera de la Rosa d'honor, a tres voltes. Una reputada banda amenisarà l'acte. El jurat estarà format pels senyors Solanès, Marxuach y Reverter.

Cambra Mutua Oficial de la Propriedat.—La Junta directiva d'aquesta corporació ha acordat introduir una nova rebaixa a la quota d'abonament a la secció de serveis mutuals d'informació y desaucis, rebaixa que beneficiarà especialment a la petita propietat que es la més castigada en desaucis.

Així mateix la Junta té en estudi altres projectes que's traduiran en acords.

Nova colonia gironina.—Desitjant aquesta societat recreativa qual estatge es al carrer Nou de la Rambla, 26, principal, proporcionar esbarjo als seus associats, ha organisat pera la vetlla dels dies 7 y 8 del mes que som dos grans balls extraordinaris d'orquestra alternats ab sardanes. Ab aquest objecte ha contractat la acreditada cobla-orquestra «Art gironí», de Girona.

A la Garriga's celebrarà demà, dia de la Nativitat de la Verge, l'aplec de la Mare de Déu del Camí que's venera en la antiga capella de cân Terrés, la que serà adorna la expressament per les distingides senyoretes que composen la colonia estiuenca.

Després dels oficis hi haurà dansa en el bosc centenari próxim a la dita casa Terrés y per la tarde ball en el mateix. Com resultarà un espectable molt lluit, són moltíssimes les persones d'aquesta capital que aprofitant la favorable combinació de trens y el servei extraordinari de fonda de la casa Biancafort assistiran a dita festa.

Ens consta que seran a centenars les persones que presenciaran tan típic ball.

La música corre a càrrec de una anomenada orquestra de aquesta capital.

Cambra Agrícola de Rubí.—S'han creuat els següents telegrames:

«Presidente Cámara Agrícola de Rubí á ministro de Hacienda.

Sociedad reunida ayer mitin monstruo, acordó felicitar V. E. por reciente tratado comercial con Suiza beneficioso productos vinícolos comarca.»

—«Ministro Hacienda á presidente Cámara Agrícola de Rubí.

En nombre del Gobierno acepto y agradezco felicitación que dirigen.»

D'Hisenda.—La Caixa de dipòsits retornarà avui les cantitats que s'expressen als següents senyors:

A don Jasinto Boada, 500 pessetes; a don Emili Rodríguez, 6,000, y a don Miquel Serrano, 1,130'92.

Cereals.—Per les estacions del Nord y de Fransa dimecres van arribar 50 vagons de blat, 8 de farina, 9 de civada, 2 de faves, 2 de besses y 1 de sègol.

Secció religiosa. — *Sant del dia.* — Sant Augustal, bisbe, y Regina, vg. y mr.

Quaranta hores.—A l'iglesia de la Mare de Déu de la Misericordia, de Religioses Terciaries.

Exposició de les nou matí a les set del vespre.

Cort de María.—A la Verge de Lourdes, a Santa Madrona (Poble Sec).

Successos

Caiguda.—D'un òmnibus de «La Catalana» va caure ahir en el carrer den Ferran VII, el noiet Josep Tey, venedor de periódics.

Se produí algunes ferides en el peu dret, de pronòstic reservat.

Intoxicacions. — Una veïna de seixanta anys, del carrer de Santa María (Sans), va beures ahir una bona quantitat de salfumant, no se sab si expressament.

La visità un metge particular.

—El nen Pau Basilio, de cinc anys, begué ahir una substancia estranya y verinosa, quedant en estat greu.

Atropell.—Joaquim Genè Gurgui, de quaranta nou anys, fou atropellat per un carro, a la platxa del Poble Nou, quedant ferit en un dit.

INFORMACIONS telegráfiques y telefóniques d'EL POBLE CATALA

Informació de Madrid

6, a les 10 matí

Avinensa a La Coruña

CORUÑA.—L'arcalde reuní als vaguistes y patrons pera que acceptessin l'arreglo de la vaga, que consisteix en aumentar en dos rals el jornal, y que siguin admesos els vaguistes. S'ha telegrafiat als pobles pera que sospenguin l'envio de pa.

Se gestiona l'arreglo de la vaga de pescadors.

Rumor d'una desgracia

FERROL.—Se creu que ha caigut un llamp sobre'l «Pelayo».

Els temporals

GUADALAJARA. — L'huracà ha destruit les cullites.

Al poble de Robles s'inondaren algunes cases.

La corrent s'emportà un noi.

El cadavre ha aparescut a Rio Henares.

LA JUNQUERA.—Regna gran temporal.

HUÉRCAL - HOVERA. — Els llauradors estan contents perquè la pluja salva la cullita.

—A Rivera baixa del Júcar (Valencia), s'ha perdut la cullita de bajoques y s'ha *perjudicat* molt la de l'arròs.

—A Solana (Andalusia) s'inondaren alguns edificis.

Caigueren algunes centelles sense ocasionar desgracies.

Vaga acabada

AVILÉS.—Els carnicers han comprat la carn que l'Ajuntament havia adquirit pera'l cas de que'n faltés.

Per aquesta causa s'ha acabat la vaga.

Els diaris del matí

La «Gaceta»

La *Gaceta* d'avui publica:

Una reial orde habilitant el port de Górcolas, a la provincia de Murcia, pera'l desembarc de sal.

Altra reial orde habilitant el moll de la fábrica de don Josep Pérez Mila, a l'illa Cristina, pera embarc y desembarc de productes de dita fábrica.

Anunci d'estar vagants dues plasses de ajudant repetidor a l'Escola superior de Industries de Terrassa.

R. O. concedint a don Pere Garcia Faria l'ocupació de terrenys de domini públic, a la conca de la riera d'Ossor, a la provincia de Girona.

En la combinació de secretaris de Govern civil figuren:

Pera Saragossa, don Alexandre Bassi; pera Alacant, don Salvador Alvarez; pera Valencia, don Seraff Cano, y pera Terol, don Carles Montilla.

«El Imparcial»

Recull els comentaris que's fan sobre la carta de Roma que publicà ahir.

Diu que la denuncia del «modus-vivendi» será un entreteniment pera entretindre als exaltats, entre'ls quins se troba'l comte de Romanones, encara que ja's veurà que no hi ha tal «modus-vivendi» que necessitti esser denunciat.

Acaba diguent que al Govern li falten fets y resolucions, que les paraules sobren fa molt temps.

«El Globo»

Copia y comenta fragments de la carta de Roma que ahir publicà *El Imparcial* y de l'interviu den Moret ab en Morote.

«El País»

Titula son editorial «Cediendo ante el Vaticano» y diu que en López Domínguez, rectificant an en Romanones, indica que se sotmet a les exigencies del Vaticà.

Censura que'l quefe del Govern deixi sentat l'equívoc de que en Romanones pugui parlar com a ministre y com a particular en assumpte tant important com el de les relacions entre l'Estat y la Iglesia.

«El Universo»

També comenta la carta de Roma y expressa la sospita de que aquesta carta hagi escrit a la redacció d'*El Imparcial*.

Tracta an en Romanones de «Conde de Aranda rebozado en Cronwell» y diu que el Vaticà no accepta la reforma perquè l'opinió a Espanya es catòlica, no va contra Espanya, y fa bé.

«A B C»

Dedica son editorial al Congrés panamericà y diu que a pesar de tot s'imposarà l'influencia dels Estat Units a l'Amèrica del Sur.

Fins ara—diu—els pobles llatins d'América havien acudit a les grans banques d'Europa, pera ses empreses; donchs, bé, el Congrés pan-americà ha acordat la construcció d'un ferro-carril que uneixi l'América del Sur ab Mèxic.

Aquesta construcció costarà més de mil milions de francs.

Els Estats Units s'han apressat a oferir tots els diners que's necessitin pera això, ab exclusió de tots els europeus.

Així comensa a exercir sa influencia a l'Amèrica llatina.

«El Liberal»

En son editorial «La acción obrera» tracta del pròxim paro dels manobres madrilenys y censura al Govern y a les autoritats de Madrid que resten indiferents davant del conflicte, haventse limitat a adoptar precaucions pera garantir l'orde.

Recorda que a Fransa intervení'l Parlament en els conflictes obrers, y diu que lo mateix hauria de ferse a Espanya.

De San Sebastián

En López Domínguez y en Gullón no volen que se'ls parli de crisi.

Han dit que la combinació diplomàtica no portarà disgustos.

Sols falta proveir les embaixades del Quirinal y del Vaticà.

A la primera hi anirà'l senyor Ojeda.

A la segona en López Domínguez vol que hi vagi un polític y en Romanones que hi vagi un diplomàtic.

L'Unamuno

CUENCA.—Invitat per algunes personalitats, l'Unamuno visitarà Leguèrtigo, població romana que's troba a les cercanies d'Uclés.

Abans, l'Unamuno donarà una conferencia científica.

4'15 tarde.

El ministre de Foment

Ha arribat aquesta tarde.

El d'Instrucció Pública

Pel molt treball que sembla que porta el ministre d'Instrucció pública, motivat per la confecció del presupost de son departament y la preparació dels nous projectes de llei, s'ha vist obligat a cambiar les hores d'audiencia: el dilluns y divendres rebrà als diputats y senadors de dotze a una, y'l dissabte a les persones que ho solicitin.

Variacions en el doctorat de Dret

Dintre poc se publicarà una disposició pera que en el doctorat d'aquesta facultat s'estudihin ab caràcter voluntari, o sigui a elecció dels alumnes, les assignatures de Filosofia del Dret, Estudis superiors de Dret Penal y Antropologia criminal.

Les altres tres assignatures del doctorat seran obligatories.

Sens noticies d'Hisenda

En Navarroreverter no ha rebut avui als periodistes perquè ha sortit del despatx a mitg dia.

Accident ferroviari

GUADIX (Granada).—A l'empalme de la via ab la de la mina de Jerdal han topat un tren de marcaderies descendent ab un tren de les mines.

El de mercaderies fou romput del mitg y destrossats tres vagons.

El maquinista y'l fogoner estan gravíssims.

Resultaren ferits també tres empleiats del tren de Jerdal.

Ferits menos greves altres dos obrers del tren de mercaderies.

Resultaren desperfectes a la màquina y al tren de mineral, y a la via.

Declaracions den Pidal

El marquès de Pidal ha fet declaracions polítiques; lo més important es, en extracte, lo següent:

Deplora la divisió del partit liberal, però té confiansa ab en López Domínguez.

Està intranquil per les impaciencies inexperiencies de la gent jove del Govern, bona en el fons, però quins anhels poden portar pertobacions.

Jutja imprudent la publicació de la R. O. den Romanones.

La circular den Vadillo resolia casos concrets; la R. O. den Romanones es un acte polític provocador y gravíssim.

Quan l'Alonso Martínez portà al Codi el matrimoni civil, digué, contestant a l'Azcárate, que estava previament convingut ab l'Iglesia.

L'establiment del matrimoni civil en el Codi obeía al desitg de que's casés tothom, puig el matrimoni religiós té per base la indisolubilitat, y el civil porta aparellat el divorci.

En la R. O. den Romanones, per la forma en que's proibeix el matrimoni, se desautorisa'l treball que feu l'Alonso Martínez desde'l banc blau, y en Montero Ríos, en Gamazo y en Canalejas desde'l banc de la Comissió.

Comprèn que la publicació de la R. O. den Romanones hagi molestat al Vaticà.

5'15 tarde

De Bilbao

Els reis han assistit a la cerimonia de colocar la primera pedra en el moll de l'Aura.

El rei visità la instalació del telequino, volent funcionar el bot mogut desde terra per l'aparell.

Després, ab l'autor de l'invent, embarcà en el bot.

El rei felicità al senyor Torres Quevedo.

6'15 tarde.

El presupost de Marina sospès

Avui ha corregut la veu pel ministeri de Marina de que entre'l ministre y l'intendent del ministeri havien sortit dificultats pera la confecció del presupost de dit departament.

També's diu que per aquest motiu s'han sospès els treballs fins que torni'l senyor Alvarado.

Projecte anglo-vasco-navarro

PAMPLONA. — A Alsasua s'ha celebrat una reunió de les diputacions de Navarra, Guipúzcoa y Alava, pera cambiar impressions sobre'l projecte de construcció del ferrocarril anglo-vasc-navarro, essent els diputats favorables al projecte, que consisteix en construir ramals desde Vitoria a Vergara y desde Vitoria a Estella, amdós convenientíssims pera la industria vinícola.

Després hi hagué àpat.

Un cabo rablós

PALMA DE MALLORCA.—La censura militar ha impedit que arribés a temps la nova d'un tràgic fet ocorregut al quartel del Carme.

Un cabo malagueny, nomenat Antonio Ruiz, fou renyat per sos superiors perquè demanava diners als soldats.

Creient que qui l'havia delatat era'l corneta Sebastià Oliver, li disparà'l maüser, ferintlo greument.

Després disparà contra'l sargent Josep Belli, que's lliurà del tret amagantse a redós d'una columna.

Per fi's disparà un tret de maüser al cap, morint a l'acte.

9 vespre

Pera l'abaratiment del pa

La prempsa demana a l'arcalde que gestioni la rebaixa del preu del pa en vista de l'abundancia de l'actual cullita de cereals.

Solució de la vaga

A les set s'ha acabat la reunió del governador ab els patrons y obrers de construccions.

Han arribat a un acord que consisteix en prorrogar l'actual cartell de treball fins al primer de maig vinent, establint allavors un nou cartell de treball pera 4 anys.

En aquelx nou contracte de treball s'aumentarà un ral diari de jornal als obrers.

Com que'ls comissionats d'amdues parts portaven amplis poders, la vaga s'ha solucionat abans d'esclatar.

Una plana pera «Los Sucesos»

HUELVA.— Un marit sorprengué a sa muller ab un aimant.

Matà a l'esposa, ferí a l'aimant y després se suicidà.

El drama ocorregué en un lloc pròxim a La Velada, ont se feien foos artificials.

La mortalitat a Madrid

Durant el mes d'agost últim, han ocorregut a Madrid 1,101 defuncions: 311 més que l'agost de 1905.

La prempsa s'ocupa d'aquest aument de mortalitat.

Industria menassada

La pesca salada

VIGO.—Els fabricants de conserves de sardina, protesten del tractat ab Suissa que'ls obliga a pagar 40 pessetes en lloc de 15.

Se pert el mercat de conserves a Suissa.

Com que Fransa preté imposar 50 pessetes en lloc de 25 que se'n paguen ara, se perdrà també'l mercat francès.

INFORMACIO DE L'EXTRANGER

París, 6, a les 10 matí.

Detenció

ODESSA.—S'ha arrestat als individus del Comitè revolucionari mentres deliberaven.

En el local ont estaven s'han trobat revòlvers y bombes.

Incendi

COLOMBO.—S'han incendiat 5,000 tonelades de petroli.

Ukase sensacional

PETERSBURG.—Ha produit fonda impressió la nova de que demà's publicarà l'ùkase establint consells de guerra de campanya pera jutjar els delictes polítics.

Robo frustrat

MARSELLA.—Aquesta matinada, al pujar de la botiga a la seva habitació'ls propietaris d'una casa de cambi, portant la quantitat de cent mil francs, foren atacats per uns quants subjectes armats.

Marit y muller resultaren ferits.

Se lliuraren de la mort responent a trets a l'agressió.

Al President de la Duma

LONDRES.—La prempsa publica una memoria de respecte y salutació que cinc cents diputats y senadors, títols y bisbes anglesos dirigeixen al President de la Duma.

Carta de Roma

ROMA.—El cardenal Merry del Val, en nom del papa, ha dirigit al cardenal Ricard un telegrama an que diu que S. S. se complau en esperar que'ls esforsos dels prelats reunits en assamblea general lograran son objecte d'assegurar ab la salut de l'iglesia y de Fransa, el veritable bé de sa patria.

El papa beneeix a l'assamblea y demana a Déu que vessi sobre ella sa llum y sa gracia, responent a la gravetat de la vida present.

De Russia

L'úkase imperial

PETERSBURG.—El text oficial de l'edicte imperial fa constar que pera atenuar els fracassos de ses intrigues encaminades a transformar la Duma en Assamblea constituient y sublevar a l'exèrcit y la Marina, els revolucionaris, quina forsa es avui extraordinaria, multipliquen els crims y atentants que arriben ja a esser quotidians.

Els terroristes volen impedir l'obra creadora del Govern, y aquest s'oposarà a la forsa y a la violencia, reprimint la propaganda revolucionaria; portarà'ls crims polítics als tribunals militars; però al mateix temps restablirà l'orde y concedirà una llibertat racional, realisant les reformes necessaries, que seran sotmesas a la Duma.

Immediatament s'efectuaran altres modificacions urgents de l'actual règim.

Se donarà extensió a l'instrucció popular.

El Govern s'ocupa en resoldre una série de qüestions, tals com la llibertat religiosa, l'inviolabilitat de les persones, l'igualtat en lo civil, la millora de la propietat rural pera afavorir als terrassans, el milloramont de l'higiene pera'ls obrers, les reformes dels governs locals autònoms, y la creació de zemstvos a les provincies del Bàltic y a Polonia.

S'ocupa també en la reforma de les escoles superiors; en la qüestió de l'impost sobre la renda; en reformar diferents serveis y la policia; en la defensa de l'orde, en la seguretat personal y en la llibertat de la prempsa, exceptuant aquells periòdics que fassin propaganda revolucionaria.

L'assamblea de bisbes

L'assamblea de bisbes ha tingut avui dues sessions.

Encara no s'han rebut despatxos de ahir.

Fins ara l'Assamblea examina y discuteix el projecte de separació y'l d'adoptar resolucions.

El Vaticà dividit

ROMA.—Al Vaticà existeixen dos partits intransigents respecte de Fransa.

Un acord ab els bisbes laics, demana que'ls catòlics no cedeixin les Iglesies sinó per forsa, esperant censurar la campanya dels inventaris pera que la corrent de l'opinió pública obligui al Govern a capitular.

L'altre recomana la renuncia als beneficis de la llei y organisar el culte exclusivament personal.

4'15 tarde

Globo en llibertat

A les maniobres militars de Langres se ha escapat un globo cautiu militar, que's dirigeix cap a Alemanya enduentsen personal de vigies.

L'esquadra italiana

SPEZZIA. — Està preparada l'esquadra italiana comandada pel duc de Gènova que visitarà alguns ports de Fransa.

Próxim acord

La prempsa de Viena paria de les declaracions den Bannerman y creu en una pròxima inteligencia entre Russia y Anglaterra.

Qui serà'l papa negre

ROMA.— Sembla que serà elegit pera general dels jesuites un francès, gracies al contrabalans de l'influencia espanyola vaticanista mitjansant entre'l papat y el Govern francés.

Tal volta la proclamació del general coincidirà ab la festivitat de la Verge.

Perd influencia la candidatura den Meyer y en guanya la del espanyol Latorre.

La proclamació's farà sens esperar el consentiment del papa, solemnisantla ab un banquet que presidirà el cardenal Steinhuber.

5'15 tarde

Lo que pensa'l Vaticà

ROMA.—Un personatge de la Cancilleria del Vaticà ha fet les següents declaracions:

No'ns estranya l'actual aspecte de la política antivaticanista del Govern espanyol: es una ratxa de les que fan molt soroll pera res.

Sentim aqueixa campanya per lo que contribueix a crear una atmòsfera artificial y'ns molesta la vaguetat del Govern de Madrid que fins ara s'ha limitat a expressarnos sa intenció de conseguir alguna reforma en les relacions de l'Estat ab l'Iglesia, però mostrantse sense coratge pera manifestarles y puntualisar ses aspiracions.

La mateixa tardansa en proveir l'embaixada al Vaticà es indici de la fluixetat y indecisió del Govern de Madrid.

Que expressi clarament quines són ses pretensions y'l papa accedirà a lo raonable, lo que verdaderament exigeixi l'opinió sana d'un país amic.

Els temps no estan pera intranzigencies.

El *león no es tan fiero*—digué'l personatge.

En fi, sapiguem lo que prepara Espanya, lo que vol, y que'ns ho demani ab franquesa.

De Russia

PETERSBURG.—A Riga fou llensada una bomba contra un tramvia, y quedà mort un passatger.

El Consell autorisà l'apertura de les escoles israelites.

Stolypine desitja convocar la Duma abans de febrer.

Incendi

MILÁN.—Continúa l'incendi dels bosocs immediats al Cap Garda.

Les perdues són enormes.

La Patti's retira

La Patti's retira definitivament de l'escena.

DARRERA HORA

Informació de Madrid

7, de 1 a 3 matinada

La prempsa

«Heraldo»

En son editorial, titulat «Adelante», insisteix en que'l Govern no pot sospendre l'acció de la marxa que ha emprès en la política anticlerical, reconeguent que dintre d'ella ja ha fet quelcom.

Diu que es precís que desapareguin les petites diferencies que puguin haverhi entre la dreta y l'esquerra, y que s'agrupi l'exèrcit del partit liberal, despreciant sentiments y apassionaments de mires particulars.

«La Epoca»

En son editorial «El tema de la crisis» diu que es notoria la disparitat de criteri que hi ha entre'ls ministres.

Diu que es precís que'l Govern deixi de esser un Govern de caricatura, y que fixi d'un modo clar y precís quin es son programa y son criteri.

«El Correo»

En son editorial «Juegos radicalistas», afirma que'l partit liberal està desfet y que no ha de trigar gaire temps pera que el país se donguí compte de sa descomposició.

Diu que l'únic afany dels ministres es ferse populars y que per això anuncien propòsits que no tenen altra finalitat que la de satisfer ambicions personals.

De San Sebastián

El senyor Gullón ha passat tot el dia despatxant assumptes de son departament.

El general López Domínguez ha celebrat varies entrevistes.

Una d'elles l'ha tingut ab el senyor Calvetón.

Ha arribat el canoner «María de Molina», remolcant el simil d'acorassat que ha de servir de blanc en els exercicis de tir que han de celebrarse.

Se creu que'ls reis tornaran de Bilbao demà al mitgdia.

En López Domínguez ha rebut un telegrama den Dàvila, donantli compte d'haverse solucionat les vagues de flequers y pescadors de la Coruña.

En López Domínguez se mostra molt satisfet de que s'hagi pogut arribar a un arreglo ab lo que tants perjudicis hauria portat lo mateix als patrons que als obrers.

També digué que'l ministre de la Governació li ha donat compte de les corrents favorables que regnaven pera arribar a una solució satisfactoria entre patrons y obrers manobres de Madrid, evitantse que esclatés la vaga.

Afegí que'l Govern se preocupa del problema social que està plantejat a Espanya y que s'estudien pera poder portar a les Corts projectes que serveixin de base pera poder arreglar les diferencies que broillen sempre entre patrons y obrers.

També parlà del conveni ab Suissa y del que s'està gestionant ab Fransa.

Elogià al senyor Navarrorreverter pels treballs que ha realisat, en els que ha sigut ajudat eficasment pel senyor Gullon.

S'ha mostrat partidari de que l'obertura de les Corts no's fassi esperar gaire.

A tal objecte pensa, al tornar a Madrid, celebrar un Consell en que cada ministre exposi'ls projectes que pensin portar al parlament.

Diu que sembla probable que'ls reis passin el pròxim hivern a la Granja.

Els reclosos a la presó han demanat que l'indult solicitat pels obrers se fassi extensiu a tots els delictes.

L'automòvil en que venien el marquès de Linares, el director d'*El Imparcial* y altres persones topà a la carretera (no sabem contra qui), prop de San Juan de Luz.

L'automòvil quedà destrossat, y'ls que l'ocupaven sofriren lleugeres contusions.

Ha arribat la Comissió d'obrers de Madrid que ve pera entregar al president del Consell el missatge en que solicitan l'indult pera sos companys que estan detinguts per delictes de propaganda socialista per medi de la prempsa y'ls mitings, y l'indult parcial pera determinats delictes per injuria.

Han sigut rebuts per en López Domínguez.

Els comissionats han manifestat que hi ha obrers que fa 30 anys que estan presos.

En López Domínguez els hi digué que procuraria complàurels en lo que fos just y raonable y que en el primer Consell que's celebrés exposaria llur petició, interessantse a favor d'ella.

Els comissionistes obrers diu que sortiren bastant satisfets de l'entrevista ab el general.

Destinat a Barcelona

Ha sigut nombrat metge forense de la Barceloneta don Francisco Bernizo Moreno.

Visita

Una comissió de la Cambra de Comers de Madrid ha visitat al governador del Banc d'Espanya celebrant una detinguda conferencia a propòsit de la falsificació de billets descoberta fa poc.

El president de la Cambra li exposà els perjudicis que la falsificació porta al comers per les dificultats que té'l públic pera distingir els bons dels dolents.

El governador pretengué justificar la demanda desde'l punt de vista dels interessos mercantils, però no desde'l punt de vista del Banc que considerava menassats per una resolució oficial en tal sentit.

El governador del Banc manifestà que el Consell de Govern s'havia ja ocupat de l'assumpte, oferint portar les aspiracions de les Cambres al Consell general.

El president recordà també les conclusions votades per l' Assamblea de les Cambres de Comers a Barcelona en 1904, o sigui que'l Banc abonès als portadors els billets falsos que donguessin lloc a suposar, a jutjar per el portador, que era fruit de privacions, estalvis, grans sacrificis y tal vegada que d'ells no depenia fins l'honor.

De Bilbao

S'ha comentat l'actitut de la companyia anglesa que s'ha negat a obrir les mines de sa propietat, a pesar de l'acord a que s'ha arribat.

No obstant, les autoritats confien en que'l dilluns vinent se reanusaran els treballs en les mines com d'ordinari.

El rei ha posat la primera pedra del nou moll que's dirà Reina Victoria y Eugenia.

Estarà acabat dintre de dos anys.

Llei contra l'anarquisme

En Romanones ha celebrat varies conferencies ab magistrats sobre'l projecte de repressió de l'anarquisme, projecte que portarà a les Corts.

No vol que tingui 'l caracter d'una llei especial, donchs no encaixen en els temps moderns ni ab el sentit liberal y democràtic; però tampoc vol deixar indefensos el dret a la vida y la tranquilitat dels ciutadans.

La llei sobre'ls explosius ara es incompleta y ineficàs fins a l'extrem de que pera executar a l'Angiolillo s'hagué d'ampliar, equiparant el significat d'*explosiu* al d'*arma*.

El ministre's proposa corretgir tals deficiencies o inadvertencies, procurant que cada delicte anarquista tingui sa calificació y sanció corresponents, segons sa gravetat, sens que per això sigui una llei draconiana.

La llei, després d'esser aprovada per les Corts, serà adicionada al Codi penal com se feu ab la llei de protecció de l'infancia.

Exercicis militars

SEGOVIA. — S'ha acabat la segona part del concurs de tir.

Els resultats han sigut bons.

El ministre de Marina

Tornarà a Madrid, probablement, el dilluns.

L'arcalde de Barcelona agrait

El Govern ha rebut un telegrama de l'arcalde de Barcelona, en que dona compte de la seva presa de posessió y reitera sa adhessió y ferm propòsit de correspondre a la confiansa que se li ha dispensat posantlo a l'enfront de l'Ajuntament d'aqueixa capital.

Altre accident del treball

Angel García Redon, manobra, ha caigut desde una bastida de l'alsada d'un quint pis, estrellantse'l crani y morint a l'acte.

La segona plana pera «Los Sucesos»

VALLADOLID.—Al poble de Mochon un fill intentà matar a sa mare, evitantho els veïns.

No obstant, logrà ferirla greument.

La plana del mitg de «Los Sucesos»

SEVILLA.—Antoni Galiano Pérez ha sigut empresonat com autor de l'assassinat que s'imputava a Josep Fenández Reinoso.

Emigrant

Al moll hi ha doscentes families gallegues y un miler entre alacantines, madrilenyes y malaguenyes, esperant barco pera emigrar.

L'aspecte dels emigrants es deplorable.

Per eleccions

Han sigut posats en llibertat els fills de l'arcalde senyor Moreno detinguts ab motiu de les eleccions de Chiclana.

Els obrers del Grao

La comissió valenciana ha visitat an en Jimeno interessantlo a favor de ses pretensions.

La comissió marxarà aquesta nit.

A l'Urzais

VIGO.—Els fabricants de conservas de Vigo, Marin y Aroza preparen un banquet al senyor Urzais pels beneficis que portà a l'industria gallega.

L'àpat s'efectuarà a la fàbrica den Rodríguez Valdés.

En Maura d'excursió

PALMA.—El senyor Maura sortirà en automòvil pera realisar una llarga excursió per Manacor, Cap de Pera y Coves d'Artà.

Poeta volgut

ORENSE.—S'ha verificat l'enterro del poeta Carvajal.

Fou una cornial manifestació de dol popular.

Tempestats

TOLEDO. — Les tormentes han causat greus danys.

A Vilallonga varies cases han sigut inondades, fugint llurs moradors.

L'edifici del Govern senyala caure, haventse enfonzat la necessaria.

Se creu s'enfonzarà l'escala.

Tot lo invadit per les aigües estava je denunciat.

Aigüat

CREVILLENTE.—La tormenta ha inondat el terme.

Un huracà ha fet caure molts arbres.

Un heroe dels «Sucesos»

Un pare ha abusat d'una filla de catorze anys, menassantla ab una navaja sinó accedia a sos desitjos.

Han sigut presos.

El veinat volia linxarlos.

Els paletes de Madrid

Hi ha hagut reunió dels paletes de la Societat «El Trabajo» en el teatre Barbieri.

Al tractar el president de llegir la solució de la vaga van haverhi protestes y gran escàndol.

Molts volien que's donguès compte de la solució de la vaga.

El president va oposarse estimantse improcedent restablintse la calm.

Se va llegir la solució aprovantse per unanimitat y aclamació.

Se va aclamar el Governador y va donarse compte dels oficis adherits a la vaga.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER

París, 6.

Accident naval

ROCHEFORT.—Anit, efectuant maniobres el creuer «Davout», un accident de la caldera va ocasionar tres ferits ab greus cremadures.

Incendi

ARGEL.—Ha sigut dominat l'incendi del bosc de Philipville, quedant destruides 5,000 hectàries de terreny.

De Bulgaria

SOFIA.—En els circols polítics s'assegura que no tenen caràcter d'excepció els armaments militars presos per Bulgaria.

Congrés científic

BRUXELLES.—El dia 10 del corrent tindrà lloc l'obertura del Congrés internacional pera l'estudi de les qüestions obreres.

En representació d'Espanya assistirà el senyor Gutiérrez Soriano.

Noves marítimes

Fóra'l port hi havia ahir una mica de marexolí; ab tot, el temps s'aguantava bé, ab cel clar y gargall bonancible.

—Desde darrera hora d'abans d'ahir han fondejat en aquest port les següents embarcacions:

Vapors: holandès «Mercurius», d'Amsterdam y escales, ab càrrega general; «Villa de Sóller», de Ceuta, ab passatge y càrrega general; «Vicente Sanz» y «Canalejas», de Valencia, ab passatge y càrrega general; noruec «Forsteck», d'Ardrosan, ab bacallá; «Aznalfarache» y «Nuevo Valencia», de Marsella, ab passatge y càrrega general.

—Quedaren despatxats pera la sortida:

Vapors: alemany «Asti», que se'n va cap a Gènova: «Diana», cap a Cartagena; correu «Bellver», cap a Palma, austriac «Theresa», cap a Gènova; «Villa de Sóller», cap a Sóller y'l «Vicente Sanz», cap a Valencia.

Llaguts «San Juan», cap a Valencia y «Gesoria», cap a Sant Feliu.

Bergantí goleta «Prudente», cap a Civitavecchia.

—S'ha encarregat interinament de l'ajudantia de Marina de Palamós l'assessor don Frederic Rivera, rellevant al tinent de navili don Emili Manón.

—A l'objecte de netejar y pintar els fonds ha pujat als Astilleros del Nervión, de Bilbao, el vapor correu «Reina María Cristina», de aquesta matrícula.

—El vapor anglès «Belamare», sortit de Barcelona, el dia 1 arribà a Liverpool.

—La grua surant de 80 toneladas de les obres del port ha sigut remolcada a l'escollera de Llevant, a fi de deixar espai pera que la draga que treballa en la perllongació del moll de Barcelona pugui abocar sorra.

—Després de descarregar cotó y cèrcols de bota, el vapor austriac «Theresa» sortí al tardet cap Gènova.

—Cap a Gènova també sortí a dos quarts de sis el vapor alemany «Asti».

—El «Villa de Sóller», arribat de Ceta al matí, amarrà al moll Nou pera descarregar el ciment que porta.

—Avui s'espera al nostre port, de trànzit cap al Plata y escales, el trasatlàntic francès «Les Alpes», dels *Transports Maritimes*, procedent de Marsella.

—Com anunciàrem, avui són esperats el trasatlàntic «Buenos Aires» y'l correu italià «Brasile».

—El vapor austri-hongarès «Karsa», de la Companyia Adria, ha embarrancat prop de l'illa Pianosa.

A causa d'una important via d'aigua no l'han pogut fer surar.

—El semàfor oficial de Tarifa comunicà que a l'Estret hi feia bona mar, llevant fresquet y horitzó plujós.

—Probablement avui arribarà d'Amberes y Lisboa'l vapor francès «Saint Thomas», de la *Société Navale de l'Ouest*.

—Per demorar sa sortida de Gènova'l correu de Filipines «Isla de Panay», no arribarà fins a la nit o demà al matí.

SITUACIÓ DELS VAPORS DE LA TRASATLÁNTICA

Línia de Cuba y Mèxic.—El «Reina María Cristina» arribà'l a Bilbao, de Santander.

Línia de Venezuela y Colombia.—El «Buenos Aires» sortí'l 5 de Cádiz cap a Barcelona.—El «Montevideo» va sortir el 3 de l'Habana cap a Puerto Rico.

Línia de Buenos Aires.—El «León XIII» sortí'l 2 de Montevideo cap a Santa Cruz de Tenerife.—El «P. de Satrústegui» sortí'l 5 de Málaga cap a Cádiz.

Línia de Canarias.—El «M. L. Villaverde» sortí'l 5 de Cádiz cap a Alacant.

Línia de Filipines.—L'«Alicante», sortí'l 4 de Manila cap a Singapoore.—El «C. López López», de Liverpool, arribà'l 5 a Vigo, de la Coruña.—L'«Isla de Panay» sortí'l dia 5 de Gènova cap a Barcelona.

Espectacles

CIRCO BARCELONÉS.—Gran companyia de sarsuela.—Directors: Palacios, Ramos y Cabo.

Avui divendres, tarde, a les cinc, «Congreso feminista» y «La gatita blanca». Nit, a les nou y mitja «Agua, azucarillos y aguardiente», «La revoltosa» y «El arte de ser bonita».

TÍVOLI.—Circo Eqüestre.—Avui divendres, grandiosa funció.

Demá dissabte, y diumenge, dos funcions ab escullits programes.—Se despatxa a comptaduria.

Próximament, grans novetats.

NOVETATS.—Companyia de sarsuela cómica, dirigida pel mestre Casadó y dels primers actors senyora Bergés y Allen-Perkins.

Avui divendres, a tres quarts de nou, «El puñao de rosas», estrena del somni apropósit en un acte y sis quadros

Los ojos negros

y «El duo de la africana».

Demá dissabte, tarde y nit, «El suicidio de Alejo», «El mozo crúo», «El puñao de rosas» y «Los ojos negros» (nova).—Se despatxa a comptaduria.

GRANVÍA.—Gran companyia de sarsuela dirigida pel notable primer actor Pepet Angeles y'l reputat mestre Prudenci Muñoz.

Avui divendres, tarde, a les set, «El húsar de la guardia». Nit, a les nou en punt, «El lluso Cañizares», «El barquillero», «El puñao de rosas» y «Caramelo».

NOU.—Avui divendres, primer dia del tercer any de temporada, tarde, a les cinc, «El crimen de Chamberí» y «El rey del petróleo». Nit, a les nou, «La gatita blanca» y «Colorín colorao»; a les onze, «El noble amigo» y estrena en aquest teatre de la sarsuela cómica en un acte dels senyors Perrín y Palacios y música del mestre Nieto, titulada «Las Varas de la Justicia».

Demá dissabte, y diumenge, seccions desde les tres de la tarde.

En preparació «La coupletista» y «La reina del tablado».

Diumenge, dia 23, repartició de les especies y dinar dels bonos als pobres del districte, producte de la funció de son benefici.

BOSC.—Avui divendres, dia de moda, «Serata d'onore» de la senyoreta d'Arroyo ab la grandiosa ópera de Meyerbeer, «Gli Ugonotti».

Próximament, estrena de la ópera castellana en un acte «Salieri», del mestre Costa y Nogueras.

SALA MERCÉ.—Grandiós éxit, «La nevada». Interessants películes. «La festa de Moyá».

SORIANO.—Tots els dies, seccions senzilles: a les tres y mitja y a les sis; doble: a les deu de la nit.

Exit grandiós de la troupe **Inas**, los millors saltadors que's coneixen.—¡Succés! ¡succés! de les celebres **6 Machichas inglesas**, y pera'ls **Venecis y 4 Guillobots.**

EDEN CONCERT.—Tots els dies, gran éxit del joguet cómic líric en un acte, «La Bacanal». Exit de la troupe de varietées.

Diumenges, matinées de gala a les tres y mitja.

Diversions particulars

Café Rigoletto Arc de Triomf.—Servei esmerat.—Sardanes totes les nits de 9 a 12 per la reputada copla empordanesa den Sureda.

Imprempta Domenech, Ample, núm. 7

Cartró-cuiro pera cobertes

Roviralta y C.ª

Carrer Ample, núm. 24, Barcelona

Colegi de Santa Maria de Ripoll pera senyoretes, dirigit per la professora **Na Maria Colomer de Ribera.** S'obrirá el prop vinent setembre. Riera Sant Joan, 35, primer.

Lloguers

La Garriga pis amoblat al mitg del bosc Vergara, 4, entresol, 1.ª

Local propri pera industria. *Rosal, 101.* — Raó: Mallorca, 188, pral., 2.ª

Xalet ab gran jardí, propri, pera nombrosa familia reunint comoditats pera viurehi tot l'any. Está situat al costat de la plassa de la Bonanova. Venda per la meitat del seu valor.—Senyor Mena, Provensa, 255, de 7 a 9 vetlla.

Compres

Al comptat ya bon preu se compren mobles, saldos y establiments.—Consell de Cent 240 (entre Montaner y Aribau.—*Centre de Saldistes.*

Paperetes Montes. Se donen diners per elles. Portaferrissa, 11, 1.er, 2.ª, de 11 a 4 y de 6 a 8.

Se compren mobles de totes menes, domassos, pianos, calxes de ferro y pisos sencers.—Se paguen bé y al comptat —Canuda, 13.

Joies d'or, plata, platnio, pedres fines y dentadures. Se paguen a preus increibles.—Sant Pau, 8, primer, segon, davan del Liceu.

Atenció! Se compren màquinas de cosir y fer mitges y paperetes d'empeny de les meteixes.—Plassa Sant Just, 3, tenda.

Joies d'or plata, platí, monedes y dentadures, se compren a preus sumament alts.—Carme, 22, kiosc.

Joies d'or, plata, brillants esmeragdes y perles. Aquesta casa paga millor que cap altra.—Assalt, 6.

Vendes

Fábrica *de serrar fusta*, se ven o arrenda en bones condicions. Informarán de 12 a 1, Corts, 562, 1.er, 2.ª

Per no poder aténdrela, se ven carboneria acreditada, ab 29 anys d'existencia y bona parroquia.—Sant Vicens, 21.

Caseta ab preciós jardí, pera vendre per 1,800 duros, situada en Vallcarca, sprop al passeig de la Diputació.—Raó, al mateix amo, pasatge d'Escudellers, 5, pral.

Sastre Passeig Colon, 4, segon, primera. Trajos a mida des de 35 pessetes; confecció a 17'50; bon tall y bon forro. Se confeccionen trajos de nois, molt elegants, a preus reduits. Se garanteix.

Ocasió Se ven una casa en la preciosa y istiuenca vila de Sitges.—Rambla Catalunya, 64, 3.er, 2.ª, de 9 a 11 y de 7 a 8.

Motors *elèctrics*, dinamos y carbons pera arcs, de la casa F. Henrion. J. Serra, S. en C., Montaner, 8.

Dispeses

Bones habitacions ab assistencia.—Rambla Catalunya, 44, 2.on, 1.ª

Senyora viuda desitja un o dos senyors a tota assistencia.—Informaran: Riera Alta, 2, 2.on, 2.ª

De franc se faciliten casas de dispeses pera cavallers o matrimonis; preferibles extrangers.—Hospital, 46, 2.on, 2.ª

Atenció! Temporada d'estiu; cases particulars sols a menjar, se faciliten de franc.—Fortuny, 6, primer, segona.

Gran casa de viatjers. Habitacions ben amoblades ab pensió o sense; quarto de banys, jardí, etc.—On parle francés.—Vergara, 5, entressol, pral.

Senyora viuda cedirá una sala y alcoba ab assistencia o sense, a sacerdot o cavaller de carácter.—Sagristans, 8, 1.er.

Habitacions ab assistencia, una d'elles propria pera despatx.—Corts, 640, 1.er, 2.ª, junt P. Gracia.

Se desitgen alguns cavallers sols a menjar. Cuina francesa. Palaio, 40, 2.on, 2.ª

5 pessetes setmana, dinar y sopar.—Tapineria, 29, principal, 2.ª

Dispeses se desitgen a tota assistencia o sols a dormir. Tracte familiar. Corts, 555

Tocant a la Plassa de Catalunya, familia reduida admetería senyor com únic hoste. Per escrit, administració de aquest diari, núm. 57.

MOBLES DE **A. DIRAT**

— Exposició permanent de —

DORMITORIS, MENJADORS, DESPAIGS, SALONS, etcétera, etcétera

— GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES —

Carrers de Mendizàbal, núm. 30 y Sant Pau, núms. 50, 52 y 54

Empresa funeraria

LA NEOTAFIA

Rambla Catalunya, núm. 29 (cantonada Diputació)

Sucursals: Plassa de Junqueras, 4 — Plassa de l'Universitat, 1 — Carrer Major, 99, San Gervasi

TRENCADURES

¿ES IMPOSSIBLE CURARLES RADICALMENT?

En els actuals moments d'adelanto científic devem contestá afirmativament; peró no's creguí'l públic que's pot conseguir tal resultat ab l'us de un mal braguer, sino que's precis consultarlo ab un bon especialista pera que li coloqui l'aparato apropiat al seu dolor y seguir els seus consells. L'especialista senyor **VIVES** pot oferit als trencats les millors garantíes pera l'alivi y curació de tan grave malaltia.

Despatx de 9 á 12 y de 3 á 7.—Diumenges y díes festius, de 9 a 12 matí.—Unió, 47, entressol.

Ví d'Ostres del Dr. Sastre y Marqués

El millor dels tónics coneguts, recomenat preferentment, per la seva eficacia en les convalecencies de totes les enfermetats, especialment en la anemia, clorossis, histerisme, y en totes aquelles en que's pert la gana.

Especialitat en Aixarops medicinals dossificats

Venta: Carrer de l'Hospital, 109 (cantonada al de la Cadena); Barcelona

LA PERMANENT

Llits pera sommiers.

Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotzena; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respaldo tapissat a 18 duros.

5 duros — 4 duros y mitg — 3 duros — Ampliaria 5 pams — 3 duros y mitg

7-Plassa Universitat-7

GRAN SASTRERÍA UNIVERSAL

DE

M. PONT PELL

FI DE TEMPORADA Grans rebaixes de preus fins al 20 *Setembre* tant en la secció de TRAJOS A MIDA com en la de ROBES FETES

PREUS EXCEPCIONALS ◇ GRANS REBAIXES VERITAT

RONDA DE SANT PAU, 9--(Prop del Paralel)-Barcelona

Elíxir antidiabétic del doctor Sastre y Marqués

D'èxit el més segur pera curar tan terrible enfermetat, disminuint sempre si intensitat, purificant la sang, tonificant el sistema nerviós y aminorant, ja la albuminuria, com també la glucosuria en les diabetes insípides. Sa curació se logra ab gran rapidesa.

ESPECIALITAT EN AIXAROPS MEDICINALS DOSSIFICATS

De venda: Hospital, 109, cantonada al carrer de la Cadena

BARCELONA

¡FORA PEL MOIXÍ!

Els **POLVOS COSMÉTICS DE FRANC** treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita el cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguen pel moixí (vello) a la cara y brassos, perque ab el poden destruirlo.

Un pot: 2'50 pessetes. S'envia certificat pel correu si per endevant se reben **3'50 pessetes en libranza** de Giro mútuo o en segells de correu.

FARMACIA BORRELL

COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU), NÚM. 52, BARCELONA

DINER

SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joies, mobles, genres y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el diposit corresponent.—Hi ha despatx particular.

Mercaders, 10, pral., próxim plassa del Angel

HERPES (Brians)

La pomada y essencia antiherpétiques de Botta, preparadas per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malaltíes de la pell per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arraigats el brians y que cada istiu tenen de pendre banys y aigües sulfuroses sense lograr curarse.

Unich dipósit: Farmacia de Borrell, **comte del Assalt, núm. 52** (cantonada al carrer de Sant Ramon).

PASTILLES MORELLÓ

Obren per inhalació dels agents antisseptics y balsamics que desprenen a mida que van disolventse en la boca.—Curen *refredats, tos, catarros, asma, bronquitis* y demes afeccions del aparell respiratori.—Indispensables als que han de cansar la veu y als qui llurs ocupacions els obliguen á sofrir cambis de temperatura. **Se vénen a casa tots els apotecaris.**

Butlletí borsátil

6 SETEMBRE DE 1906

Cambis facilitats per la casa F. Mas Sarda y fills, Banquers.—Rambla del Centre, 30.

BORSA DE BARCELONA

Borsí del matí

		Obre	Tanca
Interior fi mes		82'11	82'15
Alacants		99'40	99'55
Nordes		64'45	64'65
Orenses		31'30	31'85
Colonials			

COTISACIÓ OFICIAL

Sessió de la tarda

GIROS

	Anter.	Diner	Paper
Londres 90 dies		27'50	
Londres xec	28'05		28'03
Paris xec	11'40		11'35
Berlin			
Madrid y places banc bles 8 v.		0'30	

FONDOS PUBLICS

Deute Interior 4 %, fi més	82'07	82'075	82'10
Deute Interior fi próxim			
Deute Interior comp. S. A. 4 %	82'70		
Deute Interior comp. S. B. 4 %	82'60		
Deute Interior comp. S. C. 4 %	82'60		

	Anter.	Diner	Paper
Deute Interior comp. S. D. 4 %			
Deute Interior comp. S. E. 4 %	82'00		
Deute Interior comp. S. F. 4 %			
Deute Interior comp. S. G. 4 %	82'70		
Deute Interior comp. S. H. 4 %	82'70		
Deute Interior en dftes. S. 4 %			
Deuda Amortizable fi mes	100'25		
« « c. S. A			
« « c. S. B			
« « c. S. C	100'30		
« « c. S. D			
« « c. S. E			
« « c. S. F			
En diferents series	100'25		
previsionals—S. A			
Emprestit municipal 6 %	103'85		
Emprestit » 5 %	102'25		
Emprestit » 4 1/2 %	98'85		
Emprestit » 1er. maig 1903 y març 1904 4 1/2	99'05		
c ntitats petites			
Cédulas Banc hipotecari d'Espanya, 4 %	101'50		

OBLIGACIONS COMPTAT

B rcelona a Saragosa adherid s	156'00		
Nord d'Espanya priorit t	87'00		
F. C. Nord Villalba a S	104'25	104'25	104'50
cantitats petites			
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	104'25	104'25	104'50
F. C. Huesca a Francia y altres línies. (4 %)	93'00	93'00	95'25
c ntitats petites			
F. C. y Min s Sant Joant Abad (3 %)	76'75	77'00	77'50
F. C. Tarragona a Barcelona y Francia. (2 1/4 %)	57'85	57'85	57'85
F. C. M. S. A. serie A. Valladolid	106'00	106'00	106'50
F. C. M. S. A. serie B. (4 1/2 %)	103'25	103'25	103'50
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	94'75	94'75	95'00
F. C. M. a B. Reus á Roda	56'00	56'00	56'50
F. C. Alm. a Val. y Tar. cs. adh.	74'50	74'75	75'00
cantitas petites			
F. C. M. del C. a Tar. y d'Oren. a Vigo	54'75	54'75	55'00
Empalme 1880 y 1882			
Prioridad serie H	80'00		
F. C. M. de Rioseco	100'00		
F. C. Md. a Cs. y O. d'Espanya.	103'50	103 50	104'00
F. C. Md. a Cs. y O. d'Espanya (2.ª serie)	103'50	103'50	104'00
Comp G de T	94'50	94'50	95'00
Comp. Bars. Elec	103'00	103'00	103'50
» Trassatlántica	90'85		
Canal Urgell	74'00		
S. G. de A. de B	71'50		
Comp. Gral. Ts. Fs	99'75	99'75	100'00
S. gl. » d'Espanya núm. 1 al 108,000	99'00	99'00	99 50
Port de Barcelona	108'00		

ACCIONS FI DE MES

Banc Hispá Colonial	166'00		
» Préstams. y Desc	22'50	22'50	23'00
F. C. de Medina del Campo á Z. y Orense a Vigo	30'85	30'85	30'95
F. C. N. d'Espanya	64'10	64'10	64'20
» Madrid, Saragossa, Alacant	99'00	99'00	99'10

ACCIONS COMPTAT

Banc de Barcelona	85'0		
» Hispá Colonial	165 1		
Catalana General de Crédit	47'2		
Crédit Mercantil	56'0		
Compañía Trasatlántica	52'0		
Espanya Industrial	44'00		
F. C. Medina á Z. O. V	30'20		
F. C. N. d'Espanya	63'70		
F. C. M. a Z. y A	97'65		
F. C. V. a M. de R	20'00		
S. G. T. 1 al 3,000 y 4,001 al 7,000 in. 25 p	100'00	100'50	101'00
C. P. de T. Prefer	100'00	100'50	101'00
C. Nav. A. Serie A	55'00		
» » » B	5'00		
Societat Hullera Espanyola	102'00		
Companyía Cer. y Fós	213'00		
S. A. «El Tibidabo»	165'00		
Foment Obres y Construccions	104'00		
U. alt. N. E. de H	100'25		
S. A. «La Energía»	123'00		

Ultima hora

		Obre	Tanca
Interior fi mes			89'92
Alacants			98'85
Norts			64'00
Orenses			31'30
Colonials			

Borsa de Madrid

	Anter.	Diner	Paper
Interiorr comptat		81'90	
Id. fi mes		82'05	
Id. próxim			
Amortisable 5 por 100		434'00	
Accions Banc d'Espanya			
Comp.ª Arrendataria Tabacs			
Francs		11'15	
Lliures		27'9.	
Interior fi mes. (Ultima hora)			
Id. proxim			

Cambi de monedes

Alfonso	10'80	per	100
Isabel	13'80	per	100
Unses	10'80	»	»
Or de 4 duros	10'30	»	»
Or de 2 y 1 duro	8'80	»	»
Dollars	13'80	»	»
Francs	11'00	»	»
Marcs	136'55	»	»
Lliures esterlines	27'85	ptes.	una

Cotons

Notes de la casa Millet y Pagés

LIVERPOOL

OBRA MERCAT

10'11 matí.

Setembre	5'04
Setembre-Octubre	4'9
Octubre-Novembre	4'93
Novembre-Desembre	4'93
Desembre-Janer	4'95
Janer-Febrer	4'97
Febrer-Mars	5'03
Mars-Abril	5'01
Abril-Maig	5'04
Maig-Juny	5'05
Juny-Juliol	
Juliol-Agost	
Agost-Setembre	

Mercat quiet.

TANCA MERCAT

2 tarda

Setembre	5'08
Setembre-Octubre	4'99
Octubre-Novembre	4'96
Novembre-Desembre	4'96
Desembre-Janer	4'96
Janer-Febrer	5'00
Febrer-Mars	5'03
Mars-Abril	5'04
Abril-Maig	5'07
Maig-Juny	5'08
Juny-Juliol	
Juliol-Agost	
Agost-Setembre	

Mercat sostingut.

NOVA-YORK (OBERTURA)

Agost	8'89
Octubre	9'09

Borsa de París

Cambis facilitats per A. Compte

CORREDOR REIAL DE COMERS.—MALLORCA, 288

TANQUES OFICIALS

	Avui	Abo
Exterior 4 per 100	97'80	97'8 74'9
Interior		
Argentí 4 per 100 1896		89'6
Brasil 4 per 100 1896		
Francés 3 per 100		77'9
Japonés 4 per 100		
Portugués 4 per 100		
Rus 4 per 100		
Turc unificat 4 per 100		424'0
Consolidat Rus	421'00	274'0
Alacants	271'00	
Nords		
Metropolità		473'0
Canal Suez		
Riu Tinto		453'0
Charteres		
De Beers		
East-Rand		16'0
Goldfields		
Rand-Mines		

L. PERQUHL, AGENT DE CHANGE.—PARIS